

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач (начальник) кафедри правознавства
д. ю. н., професор

 Галіна ЛАВРИК

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Аграрне право»

Освітня програма/ спеціалізація	«Право» <i>(назва)</i>
Спеціальність	081 Право <i>(код, назва спеціальності)</i>
Галузь знань	08 Право <i>(код, назва галузі знань)</i>
ступінь вищої освіти	бакалавр <i>(бакалавр, магістр, доктор філософії)</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Аграрне право» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри, протокол від 29 серпня 2022 року № 1.

ПОЛТАВА – 2022

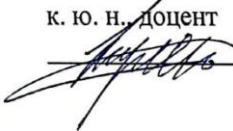
Укладач:

Волошина Я. Л. – доцент кафедри правознавства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», к. ю. н.

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми «Право»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 081 «Право»

к. ю. н., доцент

 О.О. Кульчій

ЗМІСТ

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни	4
Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	8
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни	22
Розділ 5. Система оцінювання знань студентів	118
Розділ 6. Інформаційні джерела	124
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни.....	131

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1. Опис навчальної дисципліни «Аграрне право» для студентів спеціальності 081 «Право» освітня програма «Право» освітнього ступеня бакалавр з права

Опис навчальної дисципліни
Місце в структурно-логічній схемі підготовки   - пререквізити (Prerequisite) (навчальні дисципліни, які є базовими для вивчення даної навчальної дисципліни): «Адміністративне право», «Екологічне право», «Кримінальне право», «Цивільне право»; - постреквізити (Postrequisite) (навчальні дисципліни, для яких дана навчальна дисципліна є базовою): «Податкове право», «Договірне право».
Мова викладання – українська.
Статус дисципліни – вибіркова.
Курс/семестр вивчення дисципліни – 3 курс, 5 семестр (1-й семестр 3-го року навчання)
Кількість кредитів ЄКТС/кількість модулів – 4 кредити ЄКТС, 2 модулі.
Денна форма навчання: кількість годин: – загальна кількість: 1 семестр – <u>120 год.</u> , 2 семестр –
– лекції: 1 семестр – <u>18 год.</u> , 2 семестр –
– семінарські заняття: 1 семестр – <u>30 год.</u> , 2 семестр –
– самостійна робота: 1 семестр – <u>72 год.</u> , 2 семестр –
– вид підсумкового контролю: 1 семестр – <u>ПМК (залік)</u> , 2 семестр –
Заочна форма навчання: кількість годин: 1 семестр – <u>90 год.</u> , 2 семестр –
– лекції: 1 семестр – <u>4 год.</u> , 2 семестр –
– семінарські заняття: 1 семестр – <u>2 год.</u> , 2 семестр –
– самостійна робота: 1 семестр – <u>84 год.</u> , 2 семестр –
– вид підсумкового контролю: 1 семестр – <u>ПМК (залік)</u> , 2 семестр –
Дистанційна форма навчання: кількість годин: 1 семестр – <u>120 год.</u> , 2 семестр –
– лекції: 1 семестр – <u>2 год.</u> , 2 семестр –
– семінарські заняття: 1 семестр – <u>2 год.</u> , 2 семестр –
– самостійна робота: 1 семестр – <u>116 год.</u> , 2 семестр –
– вид підсумкового контролю: 1 семестр – <u>ПМК (залік)</u> , 2 семестр –

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Метою дисципліни є формування у студентів теоретичних знань загальних засад правового регулювання аграрних відносин, які виникають у процесі здійснення сільськогосподарської діяльності та виробництва, а також виробництва, розподілу, обміну і споживання сільськогосподарської продукції; з'ясування поняття аграрного права як галузі права, науки та навчальної дисципліни, засвоєння основних положень правового регулювання сільськогосподарської діяльності; з'ясування правового статусу суб'єктів аграрних правовідносин, сутності та принципів державного регулювання сільського господарства, порядку укладання сільськогосподарських договорів, правових основ зовнішньоекономічної діяльності сільськогосподарських підприємств; набуття студентами досвіду роботи з нормативно-правовими актами; формування правової культури здійснення сільськогосподарської діяльності.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- засвоєння здобувачами вищої освіти основних понять аграрного права;
- з'ясування особливостей предмета аграрного права та методів правового регулювання;
- розуміння природи аграрних відносин, їх структури та особливих рис;
- ознайомлення студентів із джерелами аграрного права;
- формування у майбутніх юристів умінь і навичок самостійного пошуку необхідних нормативно-правових актів та правильного їх використання під час вирішення практичних ситуацій у професійній діяльності.

Навчальна дисципліна покликана сприяти оволодінню майбутніми фахівцями сукупністю відповідних компетентностей, а також формуванню та розвитку здатності здійснювати правозастосовчу діяльність.

Таблиця 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<i>Загальні компетентності</i>		
1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1).	Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки задалегідь невідомих умов та обставин (РН 1).
2.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 2).	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю (РН 5).
3.	Прагнення до збереження навколишнього середовища (ЗК 15).	Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях (РН 21).
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>		
4.	Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин (СК 10).	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел (РН 3).
5.	Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції (СК 12).	Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (РН 13).
6.	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ (СК 13).	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему (РН 6).

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
7.	Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації (СК 14).	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях (РН 22).

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Програму навчальної дисципліни
«Аграрне право» обговорено і
схвалено на засіданні кафедри правознавства
Протокол засідання кафедри від «29» серпня 2022 року № 1.

ПРОГРАМНИЙ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Загальні положення аграрного права

Тема 1. Аграрне право як галузь права України

Юридична природа аграрного права України. Поняття та предмет аграрного права України, його зміст та особливості. Функції аграрного права України. Принципи аграрного права України. Методи регулювання в аграрному праві України.

Система аграрного права України. Співвідношення та взаємодія аграрного права з іншими галузями системи права.

Питання еволюції аграрного права України. Історичні витоки аграрного права України. Розвиток аграрного права в умовах реформування аграрних відносин в Україні.

Аграрне право України в умовах світових інтеграційних економічних та державно-правових перетворень: тенденції та перспективи.

Тема 2. Джерела аграрного права

Поняття, особливості та класифікація джерел аграрного права України. Конституція України як джерело аграрного права України. Закони України та постанови Верховної Ради України як джерела аграрного права України.

Укази Президента України, нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади як джерела аграрного права України. Рішення Конституційного Суду України у системі джерел аграрного права України. Акти органів судової влади з питань застосування законодавства у сфері регулювання аграрних відносин. Внутрішньогосподарські (локальні) нормативні акти. Значення, характеристика, класифікація та юридична сила локальних нормативно-правових актів. Засоби та шляхи вдосконалення аграрного законодавства України.

Міжнародні договори як джерела аграрного права України. Договори, постанови, директиви, рішення Європейського Союзу в

системі джерел аграрного права України. Проблеми адаптації аграрного законодавства України до законодавства Європейського Союзу: тенденції та перспективи. Угоди Світової організації торгівлі у системі джерел аграрного права.

Тема 3. Аграрні правовідносини

Механізм правового регулювання суспільних відносин у сільському господарстві. Поняття «аграрні правовідносини» у сучасних наукових дослідженнях. Характерні ознаки аграрних правовідносин. Особливості аграрних правовідносин.

Склад аграрних правовідносин. Суб'єкти аграрних правовідносин. Об'єкти аграрних правовідносин, їх види та характеристика. Зміст аграрних правовідносин. Юридичні факти як підстави виникнення, зміни та припинення аграрних правовідносин.

Класифікація аграрних правовідносин. Внутрішні аграрні правовідносини як самостійний різновид аграрних правовідносин, їх об'єкти, суб'єкти, зміст та підстави виникнення. Зовнішні аграрні правовідносини: об'єкти, суб'єкти та особливості.

Особливості проведення аграрної реформи в Україні. Аграрні договірні відносини у механізмі правового регулювання. Трудові відносини у сільському господарстві та особливості їх правового регулювання.

Тема 4. Правовий статус фермерських господарств як суб'єктів аграрних правовідносин

Поняття, особливості та юридичні ознаки фермерського господарства. Принципи діяльності фермерських господарств як основних суб'єктів аграрних правовідносин.

Правові засади діяльності фермерського господарства. Становлення інституту фермерства в Україні. Значення фермерських господарств для агропромислового комплексу України.

Право на створення фермерського господарства. Підстави та порядок надання земельних ділянок для ведення фермерського господарства. Створення фермерського господарства і його державна реєстрація.

Склад фермерського господарства, права та обов'язки його членів. Голова фермерського господарства. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування і пенсійне забезпечення членів фермерського господарства.

Правовий режим майна фермерського господарства. Страхування майна фермерського господарства. Відчуження майна фермерського господарства.

Господарська діяльність фермерського господарства. Забезпечення якості продукції, вирощеної фермерським господарством. Кооперація фермерських господарств. Оподаткування фермерського господарства.

Земельні правовідносини у фермерському господарстві. Склад земель фермерських господарств. Використання земель фермерського господарства.

Державна підтримка фермерського господарства. Фінансова підтримка фермерського господарства на безповоротній основі. Фінансова підтримка фермерського господарства на поворотній основі. Поняття та розмір поворотної допомоги. Підстави надання поворотної допомоги фермерському господарству.

Умови та порядок припинення діяльності фермерського господарства. Відповідальність фермерського господарства.

Тема 5. Правовий статус сільськогосподарських кооперативів як суб'єктів аграрних правовідносин

Поняття та основні ознаки сільськогосподарських кооперативів. Правове регулювання діяльності сільськогосподарських кооперативів. Принципи кооперативної діяльності. Типи сільськогосподарських кооперативів. Види сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.

Порядок створення сільськогосподарських кооперативів. Статут сільськогосподарського кооперативу. Право членства у сільськогосподарських підприємствах кооперативного типу.

Управління сільськогосподарськими кооперативами. Права та обов'язки членів сільськогосподарських кооперативів. Кооперативні підприємства та об'єднання. Право власності сільськогосподарських кооперативів. Неподільний та пайовий фонд. Право власності на пай. Особливості господарської діяльності виробничих та обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів. Правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарських кооперативів.

Державна підтримка сільськогосподарських кооперативів. Форми державної підтримки сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. Фінансова підтримка сільськогосподарських кооперативів.

Кооперативні об'єднання: поняття, ознаки та види. Порядок створення і реєстрації кооперативного об'єднання.

Види та порядок реорганізації сільськогосподарських кооперативів. Добровільна та примусова ліквідація сільськогосподарських кооперативів. Процедура повернення пайового внеску у вигляді земельної ділянки члену кооперативу.

Тема 6. Правовий статус аграрних підприємств корпоративного типу як суб'єктів аграрних правовідносин

Поняття аграрного підприємства корпоративного типу. Види аграрних підприємств корпоративного типу. Сільськогосподарське акціонерне товариство: поняття, правові ознаки та види. Повне товариство: поняття і правовий статус. Командитне товариство: поняття і правовий статус.

Правове регулювання діяльності аграрних підприємств корпоративного типу. Характеристика законодавства про сільськогосподарські товариства.

Порядок створення аграрних підприємств корпоративного типу. Особливості права засновництва та права участі громадян в аграрних підприємствах корпоративного типу.

Специфіка господарської діяльності аграрних підприємств корпоративного типу. Правовий режим майна аграрних підприємств корпоративного типу. Права та обов'язки учасників та засновників аграрних підприємств корпоративного типу. Характеристика системи органів управління аграрних підприємств корпоративного типу.

Порядок та умови припинення права членства і права участі громадян у підприємствах корпоративного типу.

Підстави та порядок припинення діяльності аграрних підприємств корпоративного типу.

Тема 7. Правовий статус особистих селянських господарств як суб'єктів аграрних правовідносин

Поняття, юридичні ознаки та особливості особистого селянського господарства. Нормативно-правові акти, які визначають правовий статус особистого селянського господарства. Правовий режим майна, яке використовується для ведення особистого селянського господарства. Право на присадибну земельну ділянку, умови і порядок її надання.

Правовий режим земель особистого селянського господарства. Порядок припинення права приватної власності та права користування земельною ділянкою.

Особливості ведення особистого селянського господарства. Права та обов'язки членів особистого селянського господарства.

Облік особистого селянського господарства. Державна підтримка особистого селянського господарства. Особливості страхування та пенсійне забезпечення членів особистого селянського господарства. Зайнятість членів особистого селянського господарства.

Припинення ведення особистого селянського господарства. Вирішення спорів щодо ведення особистого селянського господарства.

Тема 8. Державне регулювання сільського господарства в Україні

Правові засади державної регулятивної діяльності у сільському господарстві.

Поняття, сутність та особливості державного регулювання сільського господарства в Україні.

Принципи державного регулювання сільського господарства в Україні. Принцип законності. Принцип створення рівних правових і економічних умов для розвитку аграрних товаровиробників усіх форм власності та організаційно-правових форм. Принцип свободи підприємницької діяльності. Принцип поєднання галузевого і територіального розвитку. Принцип невтручання держави у безпосередню виробничо-господарську діяльність суб'єктів аграрного виробництва. Принцип аграрного протекціонізму. Принципи сприяння розвитку аграрного ринку, пріоритетного розвитку сільськогосподарського виробництва і АПК в цілому, захисту національного аграрного товаровиробника, розвитку економічної конкуренції тощо.

Форми регулятивної діяльності державних органів у сільському господарстві. Сутність правотворчої, правозастосовної та правоохоронної форм.

Поняття методів державного регулювання сільського господарства. Форми та засоби державного регулювання сільського господарства. Основні методи державного регулювання сільського господарства. Методи дозволу та рекомендацій, їх сутність.

Система органів державної влади в інституційно-функціональному регулюванні аграрних відносин в Україні. Правові засади, форми, межі, способи участі органів державної влади у регулюванні аграрних відносин в Україні. Загальна характеристика функцій органів державної влади у сфері регулювання аграрних відносин в Україні. Функції та повноваження Верховної Ради України у сфері

регулювання аграрних відносин. Функції та повноваження органів виконавчої влади у сфері регулювання аграрних відносин. Юрисдикція органів судової влади у забезпеченні регулювання аграрних відносин в Україні.

Основні напрями та правові форми державної підтримки суб'єктів господарювання у сфері виробництва сільськогосподарської продукції, її переробки та реалізації.

Правове регулювання оподаткування у сільському господарстві. Механізм оподаткування у сільському господарстві. Альтернативні системи оподаткування у сільському господарстві.

Тема 9. Міжнародно-правове регулювання діяльності суб'єктів аграрних відносин

Організаційно-правове регулювання міжнародних аграрних відносин і його вплив на формування аграрного законодавства держав.

Поняття і джерела аграрного права зарубіжних країн. Організаційно-правові форми сільськогосподарського виробництва у зарубіжних країнах. Правове регулювання сільськогосподарської оренди за кордоном. Договірні відносини аграрних товаровиробників у зарубіжних країнах. Загальна характеристика аграрного законодавства зарубіжних країн. Особливості агропромислової інтеграції за кордоном. Загальна характеристика зарубіжного законодавства про аграрну реформу.

Міжнародні сільськогосподарські організації. Продовольча та сільськогосподарська Організація Об'єднаних Націй (ФАО). Всесвітня продовольча програма (ВПП). Всесвітня продовольча Рада (ВПР) як вищий орган ООН з проблем продовольства та інших суміжних питань.

Міжнародний фонд сільськогосподарського розвитку (МФСР). Механізм продовольчих кредитів у Міжнародному валютному фонді (МВФ). Міжнародний надзвичайний продовольчий резерв.

Загальна характеристика аграрного законодавства держав Європейського Союзу (ЄС). Угода про співробітництво в сфері збереження і використання генетичних ресурсів культурних рослин держав-учасниць СНД (1999 р.). Аграрне законодавство країн-членів ЄС. Питання адаптації аграрного сектору економіки України на шляху до євроінтеграції.

Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності сільськогосподарських підприємств. Поняття та види зовнішньоекономічної діяльності сільськогосподарських підприємств. Правові засади тарифного регулювання експорту (імпорту)

сільськогосподарської продукції. Правові засади нетарифного регулювання експорту (імпорту) сільськогосподарської продукції. Правове регулювання здійснення контролю за імпортом сільськогосподарської продукції.

Тема 10. Правові вимоги Світової організації торгівлі (СОТ) до сільськогосподарської діяльності в Україні

Поняття права СОТ. Система угод СОТ: Генеральна угода з тарифів і торгівлі (ГАТТ 1947), Угода про заснування Світової організації торгівлі (1994 р.), Угода про сільське господарство (1994 р.), Угода про технічні бар'єри в торгівлі (1994 р.), Угода про застосування санітарних і фітосанітарних заходів (1994 р.), Угода про державні закупівлі (1994 р.). Загальна характеристика угод СОТ.

Процес набуття Україною членства у СОТ. Протокол про вступ України до СОТ. Значення членства України у СОТ. Гармонізація права СОТ та України.

Правові вимоги СОТ до виробництва сільськогосподарської продукції рослинного походження. Правова регламентація виробництва сільськогосподарської продукції тваринного походження у контексті вимог СОТ. Вимоги до якості та безпечності сільськогосподарської продукції. Співвідношення стандартів та технічних регламентів на сільськогосподарську продукцію. Процедура оцінки відповідності сільськогосподарської продукції національним стандартам та/або іншим технічним специфікаціям.

Правові вимоги до переробки сільськогосподарської продукції. Особливості застосування санітарних та фітосанітарних заходів, передбачених Угодою про застосування санітарних і фітосанітарних заходів (1994 р.).

Правове забезпечення реалізації вітчизняної сільськогосподарської продукції. Заборона використання технічних бар'єрів у торгівлі. Загальна характеристика Угоди про технічні бар'єри в торгівлі (1994 р.).

Державна підтримка сільського господарства відповідно до вимог СОТ. Правове регулювання державної підтримки сільського господарства в Україні. Основні принципи державної підтримки сільського господарства в Україні. Програми державної підтримки сільського господарства в Україні. Сутність поняття «грант». Класифікація грантів та їх характеристика. Гранти на підтримку приватного сільського господарства. Порядок отримання гранту на підтримку сільського господарства і розвитку аграрного бізнесу.

Модуль 2. Правове регулювання діяльності суб'єктів аграрних правовідносин

Тема 11. Правовий режим майна сільськогосподарських товаровиробників

Нормативно-правові акти, які визначають правовий режим майна сільськогосподарських товаровиробників. Поняття та елементи правового режиму майна сільськогосподарських товаровиробників. Джерела формування майна сільськогосподарських товаровиробників. Право власності, право господарського відання та право оперативного управління як правові режими майна, їх порівняльна характеристика. Правовий режим фондів сільськогосподарських товаровиробників.

Порядок та умови приватизації майна державних сільськогосподарських підприємств. Загальні засади правового регулювання приватизації у аграрному секторі економіки.

Правове регулювання паювання майна в аграрному секторі економіки. Поняття та характерні ознаки майнового паю. Право на майновий пай. Правове регулювання використання майнових паїв.

Договірні орендні майнові відносини. Особливості лізингу як виду оренди майна для сільськогосподарських потреб.

Тема 12. Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві

Правові форми використання природних ресурсів у сільському господарстві. Конституційні основи та законодавче забезпечення використання природних ресурсів у виробництві сільськогосподарської продукції.

Право на загальне і спеціальне природокористування у виробництві сільськогосподарської продукції.

Використання природних ресурсів у виробництві сільськогосподарської продукції на праві приватної, державної та комунальної власності.

Використання природних ресурсів на праві оренди для виробництва сільськогосподарської продукції.

Характеристика організаційно-правового забезпечення раціонального використання природних ресурсів у процесі виробничо-господарської діяльності суб'єктів аграрного підприємництва.

Правове регулювання водокористування у сільському господарстві. Правова регламентація надкористування у сільськогосподарському виробництві. Правове регулювання використання рослинного світу в сільськогосподарському виробництві. Правове забезпечення

використання тваринного світу в сільському господарстві. Правова регламентація лісокористування у сільському господарстві.

Тема 13. Правове регулювання сільськогосподарського землевикористання

Правове регулювання землекористування у сільському господарстві. Характеристика організаційно-правового забезпечення раціонального використання земель. Права та обов'язки суб'єктів аграрного підприємництва щодо використання земель сільськогосподарського призначення, їх збереження та підвищення родючості. Охорона земель: поняття, заходи. Юридична відповідальність землевласників і землекористувачів за шкоду, заподіяну землям сільськогосподарського призначення та іншим природним об'єктам.

Землі сільськогосподарського призначення як об'єкт правового регулювання. Поняття та склад земель сільськогосподарських підприємств. Суб'єкти сільськогосподарського землекористування. Право власності на землі сільськогосподарських підприємств.

Оренда земель сільськогосподарського призначення. Емфітевзис: поняття та ознаки. Правова природа, умови та зміст емфітевзису. Підстави виникнення емфітевзису. Істотні умови та зміст договору про емфітевзис. Форма договору емфітевзису. Підстави та порядок припинення емфітевзису.

Права та обов'язки сільськогосподарських землекористувачів. Гарантії земельних прав власників землі та землекористувачів. Плата за землю. Земельний податок і орендна плата, їх розміри і порядок сплати.

Особливості використання земель сільськогосподарського призначення на праві постійного користування для виробництва сільськогосподарської продукції. Специфіка використання землі на праві користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб. Особливості використання розпайованих земель сільськогосподарського призначення.

Підстави і порядок припинення права власності та права користування земельними ділянками.

Поняття земельної реформи. Земельна реформа в Україні: історичний аспект. Сутність, особливості та основні напрями земельної реформи у сільському господарстві. Основні положення Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення» від 31 березня 2020 року. Поняття та сутність

мораторію на продаж сільськогосподарських земель. Підстави застосування мораторію на продаж сільськогосподарських земель.

Тема 14. Правове регулювання трудових відносин у сільському господарстві

Загальна характеристика правового регулювання трудових відносин у сільському господарстві. Особливості правового регулювання трудових відносин у процесі сільськогосподарської виробничої діяльності аграрних підприємств. Порядок виникнення та припинення трудових відносин на сільськогосподарських підприємствах.

Правові форми організації праці на сільськогосподарських підприємствах. Підбір, підготовка та розстановка кадрів сільськогосподарського виробництва. Робочий час і час відпочинку працівників сільського господарства. Облік робочого часу на сільськогосподарських підприємствах. Право на відпочинок працівників сільського господарства. Поняття дисципліни праці на підприємствах АПК, її правове забезпечення. Правове забезпечення підготовки кадрів для села. Особливості правового регулювання оплати праці у сільському господарстві.

Поняття та правове регулювання охорони праці у сільському господарстві. Організація охорони праці на сільськогосподарських підприємствах. Система органів контролю за дотриманням правил охорони праці працівників сільського господарства. Порядок розгляду трудових спорів працівників сільського господарства. Охорона праці окремих категорій працюючих у сільському господарстві. Особливості охорони праці у різних галузях сільського господарства.

Тема 15. Правове регулювання договірних відносин сільськогосподарських товаровиробників

Конституційні та законодавчі основи договірних відносин у сфері виробництва та реалізації сільськогосподарської продукції. Поняття та види аграрно-договірних зобов'язань з виробництва і реалізації сільськогосподарської продукції.

Договір як основна форма регулювання товарно-грошових відносин у АПК. Порядок укладення договорів сільськогосподарськими підприємствами.

Класифікація договорів, які укладаються в агропромисловому комплексі. Договори у сфері матеріально-технічного забезпечення сільськогосподарських товариств. Договори у сфері реалізації сільськогосподарської продукції. Контрактація сільськогосподарської

продукції. Договірне регулювання реалізації сільськогосподарської продукції через ПАТ «Аграрний фонд». «Аграрний фонд» – провідний оператор аграрного сектору України. Договори кредитування та фінансового лізингу за участю аграрних товаровиробників. Договори з виробничо-технічного обслуговування. Правове регулювання біржового сільськогосподарського ринку. Біржові угоди на реалізацію сільськогосподарської продукції. Договірні орендні правовідносини. Особливості укладення державних контрактів. Договори на використання науково-технічної продукції у сільському господарстві. Науково-технічна продукція як об'єкт правового регулювання та обігу в сільському господарстві. Договори на передачу майнового права на науково-технічну продукцію та права на її використання. Права на сорт як окремий предмет договору на використання науково-технічної продукції. Права на селекційні досягнення у тваринництві як окремий предмет договору на використання науково-технічної продукції. Договори на виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських і технологічних робіт у сфері сільського господарства.

Порядок розгляду спорів, які виникають з договірних відносин, за участю суб'єкта аграрного господарювання.

Тема 16. Організаційно-правові форми юридичного обслуговування суб'єктів аграрного підприємництва

Поняття юридичного обслуговування сільськогосподарського підприємства. Нормативно-правові акти про юридичну службу в сільському господарстві. Суб'єкти юридичного обслуговування сільськогосподарського підприємства. Договори на юридичне обслуговування суб'єктів аграрного права. Юридичний супровід внутрішньогосподарських (управлінських, членських, трудових, майнових) правовідносин сільськогосподарського підприємства. Юридичне обслуговування з питань зовнішніх (договірних, позадоговірних, земельних, господарських) правовідносин сільськогосподарського підприємства.

Правове забезпечення сільськогосподарського дорадництва. Поняття, зміст і завдання сільськогосподарської дорадчої діяльності. Правові засади професійного навчання сільськогосподарських дорадників. Юридичні підстави здійснення аграрної дорадчої діяльності. Правові засади фінансування дорадчої діяльності.

Тема 17. Правове регулювання соціального розвитку українського села

Правове регулювання соціального розвитку села. Соціальний розвиток села як інститут аграрного права. Поняття та принципи соціального розвитку села. Сільська поселенська мережа як об'єкт аграрно-правового регулювання. Конституційні та законодавчі основи правового забезпечення соціального розвитку сільської поселенської мережі в Україні. Загальна характеристика Закону України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві» від 17 жовтня 1990 року. Джерела фінансування соціальної сфери села. Організаційно-правові засади підготовки спеціалістів для села.

Правовий режим об'єктів соціальної інфраструктури села. Правове регулювання житлового будівництва та комунального господарства на селі. Правове забезпечення інженерного облаштування сільських територій. Правове забезпечення будівництва та ремонту шляхів із твердим покриттям у сільській місцевості. Правове регулювання побутового обслуговування жителів села. Правове забезпечення медичного обслуговування жителів села. Правове регулювання відносин в освітній сфері у сільській місцевості. Правові засади соціально-культурного обслуговування сільських мешканців. Правове забезпечення фізкультурно-спортивного обслуговування сільських мешканців.

Тема 18. Правове регулювання господарської діяльності у сільському господарстві

Поняття, сутність, принципи господарської діяльності суб'єктів аграрного господарювання та її правове регулювання. Спеціалізація сільськогосподарських підприємств.

Правове регулювання виробничо-господарської діяльності сільськогосподарських підприємств. Поняття виробничо-господарської діяльності аграрних товаровиробників. Поняття та види виробничо-господарської спеціалізації аграрних товаровиробників. Планування виробничо-господарської діяльності суб'єктів аграрного господарювання.

Правове регулювання якості та безпечності сільськогосподарської продукції. Поняття, зміст якості та безпечності сільськогосподарської продукції. Правове регулювання запровадження у виробництво сільськогосподарської продукції генетично-модифікованих організмів. Стандартизація і сертифікація як нормативні засади якості та безпечності сільськогосподарської продукції.

Фінансова діяльність сільськогосподарських товаровиробників. Правове регулювання сплати фіксованого сільськогосподарського податку. Особливості страхування у сільському господарстві. Поняття та класифікація видів страхування у сільському господарстві. Договір страхування за участю сільськогосподарських підприємств: поняття, зміст та специфіка. Правове регулювання інвестицій у сільське господарство. Загальні правові засади формування аграрних інвестиційних відносин. Поняття та зміст аграрних інвестиційних правовідносин. Особливості правового режиму регулювання інвестиційної діяльності вітчизняних та іноземних інвестицій у сільському господарстві України.

Тема 19. Правове регулювання рослинництва та селекції рослин

Правове регулювання рослинництва. Загальна характеристика правового регулювання галузі рослинництва. Правова охорона прав на сорти рослин. Суб'єкти та об'єкти насінництва та розсадництва. Порядок реалізації насіння та садивного матеріалу. Правове регулювання захисту сільськогосподарських рослин. Карантинний режим як прояв особливого режиму захисту рослин. Правові аспекти вирощування наркотичних рослин.

Правові засади вирощування зернових культур. Поняття та юридичні ознаки виробництва, зберігання та реалізації зерна як видів сільськогосподарської діяльності. Особливості правового статусу виробників зерна. Інституційно-функціональне забезпечення виробництва, зберігання та реалізації зерна. Державні стандарти на зерно.

Особливості вирощування технічних культур. Правове регулювання буряківництва. Поняття та юридичні ознаки вирощування цукрового буряку. Особливості юридичної відповідальності за порушення законодавства у сфері цукробуряківництва.

Специфіка овочівництва та вирощування плодово-ягідної продукції. Поняття та юридичні ознаки виноградарства як виду сільськогосподарської діяльності. Інституційно-функціональне забезпечення виноградарства. Правові засади виноградарства. Державна підтримка виноградарства. Особливості юридичної відповідальності за порушення законодавства у сфері виноградарства.

Правове регулювання селекційної діяльності у галузі рослинництва. Особливості правового статусу суб'єктів селекційної діяльності у рослинництві. Охорона прав на сорти рослин.

Тема 20. Правове регулювання тваринництва та племінної справи

Загальна характеристика правового регулювання галузі тваринництва. Правове забезпечення ідентифікації та реєстрації сільськогосподарських тварин. Правове регулювання виробництва кормових добавок, преміксів та кормів для тварин. Основні положення Закону України «Про безпечність та гігієну кормів» від 21 грудня 2017 року. Правова регламентація поведження із сільськогосподарськими тваринами. Правові інститути скотарства, свинарства, бджільництва, рибицтва, птахівництва, племінної справи у тваринництві. Правове регулювання виробництва інших продуктів тваринництва (хутра, яєць, шовку). Правове регулювання ветеринарної медицини. Правова охорона прав на штами мікроорганізмів.

Правове регулювання ветеринарної справи в Україні. Правові засади ветеринарної справи. Правовий статус фахівців ветеринарної медицини у АПК. Правові заходи дотримання біологічної безпеки у сільськогосподарському тваринництві. Поняття та юридичні ознаки бджільництва як виду сільськогосподарської діяльності. Законодавче забезпечення державної підтримки бджільництва.

Поняття та юридичні ознаки виробництва молока та молочних продуктів як виду сільськогосподарської діяльності. Правове регулювання безпечності та якості молока. Особливості юридичної відповідальності за порушення законодавства у сфері виробництва та реалізації молока. Загальна характеристика Закону України «Про молоко та молочні продукти» від 24 червня 2004 року. Поняття та юридичні ознаки рибицтва (аквакультури) як виду сільськогосподарської діяльності. Законодавче забезпечення державної підтримки аквакультури. Характеристика основних положень Закону України «Про аквакультуру» від 18 вересня 2012 року. Особливості інституційно-функціонального забезпечення рибицтва (аквакультури) та рибальства.

Правове регулювання племінної справи у тваринництві. Загальна характеристика Закону України «Про племінну справу у тваринництві» від 15 грудня 1993 року. Юридичні ознаки та особливості племінної справи у сільському господарстві України. Особливості правового статусу суб'єктів племінної справи у тваринництві. Охорона прав на селекційні досягнення у тваринництві.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.1. Тематичний план навчальної дисципліни «Аграрне право» з розподілом навчального часу за видами занять для студентів денної форми навчання спеціальності 081 «Право» освітня програма «Право»

№ з / п	Назва модуля (розділу), теми навчальної дисципліни	Кількість годин за видами занять			
		разом	аудиторні заняття		поза-аудиторні заняття
			лекції	семінарські заняття	самостійна робота
Модуль 1. Загальні положення аграрного права					
1.	Аграрне право як галузь права України	6	2	2	2
2.	Джерела аграрного права	6	2	2	2
3.	Аграрні правовідносини	6	2	2	2
4.	Правовий статус фермерських господарств як суб'єктів аграрних правовідносин	6	2	2	2
5.	Правовий статус сільськогосподарських кооперативів як суб'єктів аграрних правовідносин	6	–	2	4
6.	Правовий статус аграрних підприємств корпоративного типу як суб'єктів аграрних правовідносин	6	–	2	4
7.	Правовий статус особистих селянських господарств як суб'єктів аграрних правовідносин	6	2	2	2
8.	Державне регулювання сільського господарства в Україні	6	–	–	6
9.	Міжнародно-правове регулювання діяльності суб'єктів аграрних відносин	6	–	2	4
10.	Правові вимоги Світової	6	–	–	6

	організації торгівлі (СОТ) до сільськогосподарської діяльності в Україні				
	Всього	60	10	16	34
Модуль 2. Правове регулювання діяльності суб'єктів аграрних правовідносин					
11.	Правовий режим майна сільськогосподарських товаровиробників	6	–	2	4
12.	Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві	6	–	2	4
13.	Правове регулювання сільськогосподарського землевикористання	6	2	–	4
14.	Правове регулювання трудових відносин у сільському господарстві	6	2	2	2
15.	Правове регулювання договірних відносин сільськогосподарських товаровиробників	6	–	2	4
16.	Організаційно-правові форми юридичного обслуговування суб'єктів аграрного підприємництва	6	2	2	2
17.	Правове регулювання соціального розвитку українського села	6	–	2	4
18.	Правове регулювання господарської діяльності у сільському господарстві	6	–	2	4
19.	Правове регулювання рослинництва та селекції рослин	6	2	–	4
20.	Правове регулювання тваринництва та племінної справи	6	–	–	6
	Всього	60	8	14	38
	Разом:	120	18	30	72

Таблиця 4.2. Тематичний план навчальної дисципліни «Аграрне право» з розподілом навчального часу за видами занять для студентів заочної форми навчання спеціальності 081 «Право» освітня програма «Право»

№ з / п	Назва модуля (розділу), теми навчальної дисципліни	Кількість годин за видами занять			
		разом	аудиторні заняття		поза-аудиторні заняття
			лекції	семінарські заняття	самостійна робота
Модуль 1. Загальні положення аграрного права					
1.	Аграрне право як галузь права України	6	2	–	4
2.	Джерела аграрного права	6	–	–	6
3.	Аграрні правовідносини	6	–	2	4
4.	Правовий статус фермерських господарств як суб'єктів аграрних правовідносин	6	–	–	6
5.	Правовий статус сільськогосподарських кооперативів як суб'єктів аграрних правовідносин	6	–	–	6
6.	Правовий статус аграрних підприємств корпоративного типу як суб'єктів аграрних правовідносин	6	–	–	6
7.	Правовий статус особистих селянських господарств як суб'єктів аграрних правовідносин	6	2	–	4
8.	Державне регулювання сільського господарства в Україні	6	–	–	6
9.	Міжнародно-правове регулювання діяльності суб'єктів аграрних відносин	6	–	–	6
10.	Правові вимоги Світової організації торгівлі (СОТ) до	6	–	–	6

	сільськогосподарської діяльності в Україні				
	Всього	60	4	2	54
Модуль 2. Правове регулювання діяльності суб'єктів аграрних правовідносин					
11.	Правовий режим майна сільськогосподарських товаровиробників	6	–	–	6
12.	Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві	6	–	–	6
13.	Правове регулювання сільськогосподарського землекористання	6	–	–	6
14.	Правове регулювання трудових відносин у сільському господарстві	6	–	–	6
15.	Правове регулювання договірних відносин сільськогосподарських товаровиробників	6	–	–	6
16.	Організаційно-правові форми юридичного обслуговування суб'єктів аграрного підприємництва	6	–	–	6
17.	Правове регулювання соціального розвитку українського села	6	–	–	6
18.	Правове регулювання господарської діяльності у сільському господарстві	6	–	–	6
19.	Правове регулювання рослинництва та селекції рослин	6	–	–	6
20.	Правове регулювання тваринництва та племінної справи	6	–	–	6
	Всього	60	–	–	60
	Разом:	120	2	2	116

Таблиця 4.3. Тематичний план навчальної дисципліни «Аграрне право» з розподілом навчального часу за видами занять для студентів дистанційної форми навчання спеціальності 081 «Право» освітня програма «Право»

№ з / п	Назва модуля (розділу), теми навчальної дисципліни	Кількість годин за видами занять			
		разом	аудиторні заняття		поза-аудиторні заняття
			лекції	семінарські заняття	самостійна робота
Модуль 1. Загальні положення аграрного права					
21.	Аграрне право як галузь права України	6	2	–	4
22.	Джерела аграрного права	6	–	–	6
23.	Аграрні правовідносини	6	–	2	4
24.	Правовий статус фермерських господарств як суб'єктів аграрних правовідносин	6	–	–	6
25.	Правовий статус сільськогосподарських кооперативів як суб'єктів аграрних правовідносин	6	–	–	6
26.	Правовий статус аграрних підприємств корпоративного типу як суб'єктів аграрних правовідносин	6	–	–	6
27.	Правовий статус особистих селянських господарств як суб'єктів аграрних правовідносин	6	–	–	6
28.	Державне регулювання сільського господарства в Україні	6	–	–	6
29.	Міжнародно-правове регулювання діяльності суб'єктів аграрних відносин	6	–	–	6
30.	Правові вимоги Світової організації торгівлі (СОТ) до	6	–	–	6

	сільськогосподарської діяльності в Україні				
	Всього	60	2	2	56
Модуль 2. Правове регулювання діяльності суб'єктів аграрних правовідносин					
31.	Правовий режим майна сільськогосподарських товаровиробників	6	–	–	6
32.	Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві	6	–	–	6
33.	Правове регулювання сільськогосподарського землекористання	6	–	–	6
34.	Правове регулювання трудових відносин у сільському господарстві	6	–	–	6
35.	Правове регулювання договірних відносин сільськогосподарських товаровиробників	6	–	–	6
36.	Організаційно-правові форми юридичного обслуговування суб'єктів аграрного підприємництва	6	–	–	6
37.	Правове регулювання соціального розвитку українського села	6	–	–	6
38.	Правове регулювання господарської діяльності у сільському господарстві	6	–	–	6
39.	Правове регулювання рослинництва та селекції рослин	6	–	–	6
40.	Правове регулювання тваринництва та племінної справи	6	–	–	6
	Всього	60	–	–	60
	Разом:	120	2	2	116

Таблиця 4.4.1. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни «Аграрне право» для студентів денної форми навчання спеціальності 081 «Право» освітня програма «Право»

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
Модуль 1. Загальні положення аграрного права			
Тема 1. Аграрне право як галузь права України			
Лекційне заняття 1 1. Поняття аграрного права. 2. Предмет та методи регулювання в аграрному праві. 3. Принципи аграрного права. 4. Система аграрного права. 5. Функції аграрного права.	Семінарське заняття 1 1. Визначення аграрного права України як галузі права, науки і навчальної дисципліни. 2. Предмет та метод аграрного права України. 3. Принципи та система аграрного права України. 4. Функції аграрного права України. 5. Шляхи реформування АПК.	Питання для самостійного опрацювання: 1. Юридична природа аграрного права України. 2. Методи регулювання в аграрному праві України. 3. Співвідношення та взаємодія аграрного права з іншими галузями системи права. 4. Історичні витоки аграрного права України. 5. Розвиток аграрного права в умовах реформування аграрних відносин в Україні. 6. Аграрне право України в умовах світових інтеграційних	48-56, 59, 69, 77, 80, 88

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
		економічних та державно-правових перетворень: тенденції та перспективи.	
Тема 2. Джерела аграрного права			
Лекційне заняття 2 1. Поняття джерел аграрного права. 2. Класифікація джерел аграрного права України. 3. Конституція України як основа аграрного права України. 4. Міжнародні договори як джерела аграрного права України. 5. Шляхи вдосконалення аграрного законодавства України.	Семінарське заняття 2 1. Поняття та класифікація джерел аграрного права. 2. Законодавчі акти як основа правового регулювання аграрних правовідносин. 3. Підзаконні нормативні акти у системі джерел аграрного права. 4. Особливості системи аграрного законодавства. 5. Роль судової практики, міжнародних правових норм і звичаєвого права у регулюванні аграрних правовідносин.	Питання для самостійного опрацювання: 1. Закони України та постанови Верховної Ради України як джерела аграрного права України. 2. Укази Президента України, нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади як джерела аграрного права України. 3. Рішення Конституційного Суду України у системі джерел аграрного права України. 4. Значення, характеристика, класифікація та юридична сила локальних нормативно-правових	48-56, 59, 69, 77, 80, 88

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
		актів. 5. Договори, постанови, директиви, рішення Європейського Союзу в системі джерел аграрного права України. 6. Проблеми адаптації аграрного законодавства України до законодавства Європейського Союзу: тенденції та перспективи.	
Тема 3. Аграрні правовідносини			
Лекційне заняття 3 1. Поняття та особливості аграрних правовідносин. 2. Структурні елементи аграрних правовідносин. 3. Підстави виникнення, зміни та припинення аграрних правовідносин. 4. Класифікація аграрних правовідносин.	Семінарське заняття 3 1. Аграрно-правові норми. 2. Поняття аграрних правовідносин та їх зв'язок з аграрно-правовими нормами. 3. Класифікація аграрних правовідносин. 4. Склад аграрних правовідносин. 5. Нормативно-правові акти, які регулюють аграрні правовідносини.	Питання для самостійного опрацювання: 1. Механізм правового регулювання суспільних відносин у сільському господарстві. 2. Суб'єкти аграрних правовідносин. 3. Об'єкти аграрних правовідносин, їх види та характеристика. 4. Зміст аграрних правовідносин. 5. Юридичні факти як	1, 5, 15-17, 19, 21, 23, 25, 29-33, 35, 36, 38, 39, 42, 47-56, 59, 69, 77, 80, 88

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		підстави виникнення, зміни та припинення аграрних правовідносин. 6. Особливості проведення аграрної реформи в Україні. 7. Аграрні договірні відносини у механізмі правового регулювання. 8. Трудові відносини у сільському господарстві та особливості їх правового регулювання.	
Тема 4. Правовий статус фермерських господарств як суб'єктів аграрних правовідносин			
Лекційне заняття 4 1. Становлення інституту фермерства в Україні. 2. Загальна характеристика законодавства України про фермерське господарство. 3. Поняття фермерського господарства. 4. Умови та порядок створення фермерського господарства. 5. Порядок припинення діяльності фермерського господарства.	Семінарське заняття 4 1. Поняття фермерського господарства. 2. Порядок створення та ліквідації фермерського господарства. 3. Особливості господарської діяльності фермерського господарства. 4. Нормативно-правове регулювання діяльності фермерських господарств.	Питання для самостійного опрацювання: 1. Принципи діяльності фермерських господарств як основних суб'єктів аграрних правовідносин. 2. Правові засади діяльності фермерського господарства. 3. Значення фермерських господарств для агропромислового	1, 3-5, 39, 42, 47-56, 59, 62, 69, 75, 77, 79, 83, 84, 88, 89

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		комплексу України. 4. Право на створення фермерського господарства. 5. Склад фермерського господарства, права та обов'язки його членів. 6. Голова фермерського господарства. 7. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування і пенсійне забезпечення членів фермерського господарства. 8. Забезпечення якості продукції, вирощеної фермерським господарством. 9. Державна підтримка фермерського господарства. 10. Поняття та розмір поворотної допомоги. 11. Відповідальність фермерського господарства.	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
Тема 5. Правовий статус сільськогосподарських кооперативів як суб'єктів аграрних правовідносин			
	Семінарське заняття 5 1. Поняття та види сільськогосподарських кооперативів. 2. Порядок створення, реорганізації та ліквідації сільськогосподарських кооперативів. 3. Нормативно-правове регулювання діяльності сільськогосподарських кооперативів. 4. Господарська діяльність сільськогосподарських кооперативів.	Питання для самостійного опрацювання: 1. Правове регулювання діяльності сільськогосподарських кооперативів. 2. Принципи кооперативної діяльності. 3. Типи сільськогосподарських кооперативів. 4. Право членства у сільськогосподарських підприємствах кооперативного типу. 5. Управління сільськогосподарськими кооперативами. 6. Права та обов'язки членів сільськогосподарських кооперативів. 7. Кооперативні підприємства та об'єднання.	1, 3-5, 15, 21, 23, 30, 36, 48-56, 59, 62, 69, 75, 77, 79, 83, 84, 88, 89

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		8. Право власності сільськогосподарських кооперативів. 9. Державна підтримка сільськогосподарських кооперативів. 10. Кооперативні об'єднання: поняття, ознаки та види. 11. Види та порядок реорганізації сільськогосподарських кооперативів. 12. Добровільна та примусова ліквідація сільськогосподарських кооперативів. 13. Процедура повернення пайового внеску у вигляді земельної ділянки члену кооперативу.	
Тема 6. Правовий статус аграрних підприємств корпоративного типу як суб'єктів аграрних правовідносин			
	Семінарське заняття 6 1. Поняття та види сільськогосподарських підприємств корпоративного типу. 2. Порядок створення та ліквідації	Питання для самостійного опрацювання: 1. Види аграрних підприємств	1, 3-5, 8, 15, 21, 24, 25, 29, 30, 48-57, 59, 61, 62, 69-75, 77, 83, 85, 87, 88, 92

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
	підприємств корпоративного типу. 3. Особливості господарської діяльності сільськогосподарських акціонерних товариств. 4. Господарська діяльність повних та командитних товариств у сільському господарстві.	корпоративного типу. 2. Сільськогосподарське акціонерне товариство: поняття, правові ознаки та види. 3. Правове регулювання діяльності аграрних підприємств корпоративного типу. 4. Особливості права засновництва та права участі громадян в аграрних підприємствах корпоративного типу. 5. Правовий режим майна аграрних підприємств корпоративного типу. 6. Права та обов'язки учасників та засновників аграрних підприємств корпоративного типу. 7. Порядок та умови припинення права членства і права участі громадян у підприємствах корпоративного типу. 8. Підстави та порядок	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
		припинення діяльності аграрних підприємств корпоративного типу.	
Тема 7. Правовий статус особистих селянських господарств як суб'єктів аграрних правовідносин			
Лекційне заняття 5 1. Поняття, ознаки та особливості особистих селянських господарств. 2. Нормативно-правові акти, що визначають правове становище особистого селянського господарства. 3. Правовий режим майна та земель особистого селянського господарства. 4. Особливості господарської діяльності особистих селянських господарств.	Семінарське заняття 7 1. Поняття та ознаки особистих селянських господарств. 2. Нормативно-правові акти, які визначають правовий статус особистого селянського господарства. 3. Загальна характеристика Закону України «Про особисте селянське господарство». 4. Особливості господарської діяльності особистих селянських господарств.	Питання для самостійного опрацювання: 1. Правовий режим майна, яке використовується для ведення особистого селянського господарства. 2. Правовий режим земель особистого селянського господарства. 3. Порядок припинення права приватної власності та права користування земельною ділянкою. 4. Права та обов'язки членів особистого селянського господарства. 5. Облік особистого селянського господарства. 6. Державна підтримка особистого селянського господарства. 7. Особливості	1, 3-5, 8, 14, 20, 25, 31-33, 41, 48-56, 61, 63-66, 71, 77, 79, 84, 90, 91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		страхування та пенсійне забезпечення членів особистого селянського господарства. 8. Зайнятість членів особистого селянського господарства.	
Тема 8. Державне регулювання сільського господарства в Україні			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Поняття, сутність та особливості державного регулювання сільського господарства в Україні. 2. Принципи державного регулювання сільського господарства в Україні. 3. Форми регулятивної діяльності державних органів у сільському господарстві. 4. Форми та засоби державного регулювання сільського господарства. 5. Основні методи державного регулювання	1, 14, 16-19, 22, 25, 27, 28, 30, 32, 33, 40-57, 60, 62, 75, 80, 85

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		сільського господарства. 6. Система органів державної влади в інституційно-функціональному регулюванні аграрних відносин в Україні. 7. Правові засади, форми, межі, способи участі органів державної влади у регулюванні аграрних відносин в Україні. 8. Загальна характеристика функцій органів державної влади у сфері регулювання аграрних відносин в Україні. 9. Основні напрями та правові форми державної підтримки суб'єктів господарювання у сфері виробництва сільськогосподарської продукції, її переробки та реалізації.	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Тема 9. Міжнародно-правове регулювання діяльності суб'єктів аграрних відносин			
	Семінарське заняття 8 1. Поняття та система аграрного права зарубіжних країн. 2. Особливості аграрного законодавства. 3. Договірне регулювання аграрних правовідносин. 4. Особливості кредитування та оподаткування суб'єктів аграрного права. 5. Агропромислова інтеграція. Міжнародне аграрне право.	Питання для самостійного опрацювання: 1. Організаційно-правові форми сільськогосподарського виробництва у зарубіжних країнах. 2. Правове регулювання сільськогосподарської оренди за кордоном. 3. Договірні відносини аграрних товаровиробників у зарубіжних країнах. 4. Загальна характеристика аграрного законодавства зарубіжних країн. 5. Особливості агропромислової інтеграції за кордоном. 6. Міжнародні сільськогосподарські організації. 7. Аграрне законодавство	1, 34, 48-56, 58, 76, 81, 83

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		країн-членів ЄС. 8. Питання адаптації аграрного сектору економіки України на шляху до євроінтеграції. 9. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності сільськогосподарських підприємств. 10. Правові засади тарифного регулювання експорту (імпорту) сільськогосподарської продукції. 11. Правові засади нетарифного регулювання експорту (імпорту) сільськогосподарської продукції.	
Тема 10. Правові вимоги Світової організації торгівлі (СОТ) до сільськогосподарської діяльності в Україні			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Поняття права СОТ. 2. Система угод СОТ. 3. Процес набуття	1, 34, 48-56, 58, 76, 81, 83

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		Україною членства у СОТ. 4. Правові вимоги СОТ до виробництва сільськогосподарської продукції рослинного походження. 5. Правова регламентація виробництва сільськогосподарської продукції тваринного походження у контексті вимог СОТ. 6. Вимоги до якості та безпечності сільськогосподарської продукції. 7. Правові вимоги до переробки сільськогосподарської продукції. 8. Державна підтримка сільського господарства відповідно до вимог СОТ. 9. Програми державної підтримки сільського господарства в Україні. 10. Гранти на підтримку	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
		приватного сільського господарства. 11. Порядок отримання гранту на підтримку сільського господарства і розвитку аграрного бізнесу.	
Модуль 2. Правове регулювання діяльності суб'єктів аграрних правовідносин			
Тема 11. Правовий режим майна сільськогосподарських товаровиробників			
	Семінарське заняття 9 1. Поняття права власності, права оперативного управління та права господарського відання. 2. Нормативно-правова база, яка регулює питання права власності сільськогосподарських підприємств. 3. Джерела формування майна сільськогосподарських підприємств корпоративного та кооперативного типу. 4. Земля як об'єкт права власності підприємства. 5. Фонди підприємств корпоративного та кооперативного типу.	Питання для самостійного опрацювання: 1. Поняття та елементи правового режиму майна сільськогосподарських товаровиробників. 2. Правовий режим фондів сільськогосподарських товаровиробників. 3. Порядок та умови приватизації майна державних сільськогосподарських підприємств. 4. Загальні засади правового регулювання приватизації у аграрному	1, 3, 4, 8, 14, 16, 20, 24, 48-56, 60, 61, 70-75, 77, 85, 89-91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
		секторі економіки. 5. Правове регулювання паювання майна в аграрному секторі економіки. 6. Поняття та характерні ознаки майнового паю. 7. Особливості лізингу як виду оренди майна для сільськогосподарських потреб.	
Тема 12. Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві			
	Семінарське заняття 10 1. Поняття використання природних ресурсів та його відмінність від права власності та права природокористування. 2. Правове регулювання водокористування. 3. Особливості використання надр у сільському господарстві. 4. Використання тваринного та рослинного світу. 5. Правове регулювання лісокористування.	Питання для самостійного опрацювання: 1. Правові форми використання природних ресурсів у сільському господарстві. 2. Конституційні основи та законодавче забезпечення використання природних ресурсів у виробництві сільськогосподарської продукції. 3. Право на загальне і	1-6, 9-16, 18, 19, 22, 26, 28, 30, 32, 35, 38, 32, 43-46, 48-56, 63-68, 79, 89-91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
		спеціальне природокористування у виробництві сільськогосподарської продукції. 4. Характеристика організаційно-правового забезпечення раціонального використання природних ресурсів у процесі виробничо-господарської діяльності суб'єктів аграрного підприємництва.	
Тема 13. Правове регулювання сільськогосподарського землекористування			
Лекційне заняття 6 1. Основні напрямки земельної реформи у сільському господарстві. 2. Нормативно-правові акти, які регулюють земельні правовідносини у сільському господарстві. 3. Поняття та склад земель сільськогосподарського призначення.		Питання для самостійного опрацювання: 1. Правове регулювання землекористування у сільському господарстві. 2. Характеристика організаційно-правового забезпечення раціонального використання земель.	1, 5, 9, 11, 13, 14, 16, 19, 22, 25, 27, 28, 30, 32, 43, 48-56, 70-75, 85, 87, 88

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
4. Форми власності на землі сільськогосподарського призначення. 5. Підстави, порядок виникнення і припинення права власності та права користування земельними ділянками.		3. Права та обов'язки суб'єктів аграрного підприємництва щодо використання земель сільськогосподарського призначення, їх збереження та підвищення родючості. 4. Охорона земель: поняття, заходи. 5. Юридична відповідальність землевласників і землекористувачів за шкоду, заподіяну землям сільськогосподарського призначення та іншим природним об'єктам. 6. Оренда земель сільськогосподарського призначення. 7. Правова природа, умови та зміст емфітевзису. 8. Гарантії земельних прав власників землі та землекористувачів. 9. Особливості	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
		використання земель сільськогосподарського призначення на праві постійного користування для виробництва сільськогосподарської продукції. 10. Земельна реформа в Україні: історичний аспект.	
Тема 14. Правове регулювання трудових відносин у сільському господарстві			
Лекційне заняття 7 1. Правові форми організації праці на сільськогосподарських підприємствах. 2. Підбір, підготовка та розстановка кадрів сільськогосподарського виробництва. 3. Робочий час і час відпочинку працівників сільського господарства. 4. Трудова дисципліна на сільськогосподарських підприємствах. 5. Охорона праці працівників сільського господарства.	Семінарське заняття 11 1. Поняття організації, дисципліни та охорони праці на сільськогосподарських підприємствах. 2. Сутність дисципліни праці. 3. Правове регулювання організації, охорони і дисципліни праці. 4. Внутрішній трудовий розпорядок на сільськогосподарських підприємствах.	Питання для самостійного опрацювання: 1. Особливості правового регулювання трудових відносин у процесі сільськогосподарської виробничої діяльності аграрних підприємств. 2. Порядок виникнення та припинення трудових відносин на сільськогосподарських підприємствах. 3. Поняття та правове регулювання охорони	1, 7, 18, 27, 28, 33, 37, 48-51, 59, 77, 78, 84, 89-91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
6. Порядок розгляду трудових спорів працівників сільського господарства.		праці у сільському господарстві. 4. Система органів контролю за дотриманням правил охорони праці працівників сільського господарства. 5. Порядок розгляду трудових спорів працівників сільського господарства. 6. Охорона праці окремих категорій працюючих у сільському господарстві. 7. Особливості охорони праці у різних галузях сільського господарства.	
Тема 15. Правове регулювання договірних відносин сільськогосподарських товаровиробників			
	Семінарське заняття 12 1. Поняття та різновиди договорів, які укладаються в аграрній сфері. 2. Особливості сільськогосподарських договорів. 3. Нормативно-правове регулювання договірних відносин у сільському господарстві. 4. Особливості укладання	Питання для самостійного опрацювання: 1. Конституційні та законодавчі основи договірних відносин у сфері виробництва та реалізації сільськогосподарської	1, 3, 4, 14, 15, 22, 25, 48-55, 83, 85, 86, 89-91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
	сільськогосподарських договорів. 5. Окремі договори між сільськогосподарськими підприємствами.	продукції. 2. Поняття та види аграрно-договірних зобов'язань з виробництва і реалізації сільськогосподарської продукції. 3. Порядок укладення договорів сільськогосподарськими підприємствами. 4. Класифікація договорів, які укладаються в агропромисловому комплексі. 5. Порядок розгляду спорів, які виникають з договірних відносин, за участю суб'єкта аграрного господарювання.	
Тема 16. Організаційно-правові форми юридичного обслуговування суб'єктів аграрного підприємництва			
Лекційне заняття 8 1. Поняття юридичного обслуговування сільськогосподарського підприємства. 2. Нормативно-правові акти про	Семінарське заняття 13 1. Поняття юридичного обслуговування сільськогосподарського підприємства 2. Суб'єкти юридичного	Питання для самостійного опрацювання: 1. Нормативно-правові акти про юридичну службу в сільському	1, 18, 25, 27, 28, 37, 40, 48-51, 57, 59, 62, 89-91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
юридичну службу в сільському господарстві. 3. Суб'єкти юридичного обслуговування сільськогосподарського підприємства. 4. Юридичне обслуговування внутрішньогосподарських правовідносин сільськогосподарського підприємства. 5. Юридичне обслуговування з питань зовнішніх правовідносин сільськогосподарського підприємства.	обслуговування сільськогосподарського підприємства. 3. Юридичне обслуговування внутрішньогосподарських правовідносин сільськогосподарського підприємства. 4. Юридичне обслуговування з питань зовнішніх правовідносин сільськогосподарського підприємства.	господарстві. 2. Договори на юридичне обслуговування суб'єктів аграрного права. 3. Правове забезпечення сільськогосподарського дорадництва. 4. Поняття, зміст і завдання сільськогосподарської дорадчої діяльності. 5. Правові засади професійного навчання сільськогосподарських дорадників. 6. Юридичні підстави здійснення аграрної дорадчої діяльності. 7. Правові засади фінансування дорадчої діяльності.	
Тема 17. Правове регулювання соціального розвитку українського села			
	Семінарське заняття 14 1. Поняття соціального розвитку села. 2. Принципи соціального розвитку села.	Питання для самостійного опрацювання: 1. Правове регулювання соціального розвитку	1, 17, 41, 47-56, 62, 75, 76, 80

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
	3. Правові засади соціального розвитку села. 4. Окремі напрямки соціального розвитку села.	села. 2. Соціальний розвиток села як інститут аграрного права. 3. Джерела фінансування соціальної сфери села. 4. Організаційно-правові засади підготовки спеціалістів для села. 5. Правовий режим об'єктів соціальної інфраструктури села. 6. Правове регулювання житлового будівництва та комунального господарства на селі. 7. Правове забезпечення інженерного облаштування сільських територій. 8. Правове забезпечення будівництва та ремонту шляхів із твердим покриттям у сільській місцевості. 9. Правове регулювання побутового	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		обслуговування жителів села. 10. Правове забезпечення медичного обслуговування жителів села. 11. Правове регулювання відносин в освітній сфері у сільській місцевості. 12. Правові засади соціально-культурного обслуговування сільських мешканців.	
Тема 18. Правове регулювання господарської діяльності у сільському господарстві			
	Семінарське заняття 15 1. Поняття господарської діяльності аграрних підприємств. 2. Планування господарської діяльності аграрних підприємств. 3. Фінансова діяльність як складова господарської діяльності аграрних підприємств. 4. Форми розрахунків сільськогосподарських підприємств. 5. Нормативно-правова база, яка регулює господарську діяльність	Питання для самостійного опрацювання: 1. Спеціалізація сільськогосподарських підприємств. 2. Правове регулювання виробничо-господарської діяльності сільськогосподарських підприємств. 3. Поняття виробничо-господарської діяльності	1, 3, 4, 8, 14-16, 19, 20, 22, 25, 29, 48-55, 89-91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
	аграрних підприємств.	аграрних товаровиробників. 4. Поняття та види виробничо-господарської спеціалізації аграрних товаровиробників. 5. Правове регулювання якості та безпечності сільськогосподарської продукції. 6. Поняття, зміст якості та безпечності сільськогосподарської продукції. 7. Правове регулювання запровадження у виробництво сільськогосподарської продукції генетично- модифікованих організмів. 8. Фінансова діяльність сільськогосподарських товаровиробників. 9. Особливості страхування у сільському господарстві.	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		10. Поняття та класифікація видів страхування у сільському господарстві. 11. Правове регулювання інвестицій у сільське господарство. 12. Поняття та зміст аграрних інвестиційних правовідносин.	
Тема 19. Правове регулювання рослинництва та селекції рослин			
Лекційне заняття 9 1. Поняття та загальна характеристика правового забезпечення якості та безпеки сільськогосподарської продукції. 2. Державне регулювання відносин щодо забезпечення якості та безпеки сільськогосподарської продукції. 3. Права, обов'язки та відповідальність виробників, постачальників і продавців щодо забезпечення якості та безпеки сільськогосподарської продукції. 4. Загальна характеристика законодавства про охорону		Питання для самостійного опрацювання: 1. Правове регулювання рослинництва. 2. Порядок реалізації насіння та садивного матеріалу. 3. Правове регулювання захисту сільськогосподарських рослин. 4. Карантинний режим як прояв особливого режиму захисту рослин. 5. Правові аспекти	1, 5, 13, 16, 30, 32, 35, 48-55, 63-65, 73, 82, 86

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
довкілля в сільському господарстві. 5. Правове регулювання поведінки з відходами сільського господарства.		вирощування наркотичних рослин. 6. Поняття та юридичні ознаки виробництва, зберігання та реалізації зерна як видів сільськогосподарської діяльності. 7. Правове регулювання буряківництва. 8. Поняття та юридичні ознаки вирощування цукрового буряку. 9. Специфіка овочівництва та вирощування плодово-ягідної продукції. 10. Поняття та юридичні ознаки виноградарства як виду сільськогосподарської діяльності. 11. Правове регулювання селекційної діяльності у галузі рослинництва. 12. Особливості правового статусу суб'єктів	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		селекційної діяльності у рослинництві. 13. Охорона прав на сорти рослин.	
Тема 20. Правове регулювання тваринництва та племінної справи			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Загальна характеристика правового регулювання галузі тваринництва. 2. Правове забезпечення ідентифікації та реєстрації сільськогосподарських тварин. 3. Правове регулювання виробництва кормових добавок, преміксів та кормів для тварин. 4. Правова регламентація поводження із сільськогосподарськими тваринами. 5. Правові інститути скотарства, свинарства, бджільництва, рибництва,	1, 5, 15, 25, 26, 38, 39, 46, 48-55, 63-68, 83, 88-91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		птахівництва, племінної справи у тваринництві. 6. Правове регулювання виробництва інших продуктів тваринництва (хутра, яєць, шовку). 7. Правове регулювання ветеринарної медицини. 8. Правова охорона прав на штами мікроорганізмів. 9. Правове регулювання ветеринарної справи в Україні. 10. Правові засади ветеринарної справи. 11. Правовий статус фахівців ветеринарної медицини у АПК. 12. Поняття та юридичні ознаки бджільництва як виду сільськогосподарської діяльності. 13. Законодавче забезпечення державної підтримки бджільництва. 14. Поняття та юридичні	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ¹)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		ознаки виробництва молока та молочних продуктів як виду сільськогосподарської діяльності. 15. Правове регулювання безпеки та якості молока. 16. Особливості юридичної відповідальності за порушення законодавства у сфері виробництва та реалізації молока. 17. Правове регулювання племінної справи у тваринництві. 18. Особливості правового статусу суб'єктів племінної справи у тваринництві. 19. Охорона прав на селекційні досягнення у тваринництві.	

Таблиця 4.4.2. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни «Аграрне право» для студентів заочної форми навчання спеціальності 081 «Право» освітня програма «Право»

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Модуль 1. Загальні положення аграрного права			
Тема 1. Аграрне право як галузь права України			
Лекційне заняття 1 1. Поняття аграрного права. 2. Предмет та методи регулювання в аграрному праві. 3. Принципи аграрного права. 4. Система аграрного права. 5. Функції аграрного права.		Питання для самостійного опрацювання: 1. Юридична природа аграрного права України. 2. Методи регулювання в аграрному праві України. 3. Співвідношення та взаємодія аграрного права з іншими галузями системи права. 4. Історичні витоки аграрного права України. 5. Розвиток аграрного права в умовах реформування аграрних відносин в Україні. 6. Аграрне право України в умовах світових інтеграційних	48-56, 59, 69, 77, 80, 88

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		економічних та державно-правових перетворень: тенденції та перспективи.	
Тема 2. Джерела аграрного права			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Закони України та постанови Верховної Ради України як джерела аграрного права України. 2. Укази Президента України, нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади як джерела аграрного права України. 3. Рішення Конституційного Суду України у системі джерел аграрного права України. 4. Значення, характеристика, класифікація та юридична сила локальних нормативно-правових	48-56, 59, 69, 77, 80, 88

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
		актів. 5. Договори, постанови, директиви, рішення Європейського Союзу в системі джерел аграрного права України. 6. Проблеми адаптації аграрного законодавства України до законодавства Європейського Союзу: тенденції та перспективи.	
Тема 3. Аграрні правовідносини			
	Семінарське заняття 1 1. Аграрно-правові норми. 2. Поняття аграрних правовідносин та їх зв'язок з аграрно-правовими нормами. 3. Класифікація аграрних правовідносин. 4. Склад аграрних правовідносин. 5. Нормативно-правові акти, які регулюють аграрні правовідносини.	Питання для самостійного опрацювання: 1. Механізм правового регулювання суспільних відносин у сільському господарстві. 2. Суб'єкти аграрних правовідносин. 3. Об'єкти аграрних правовідносин, їх види та характеристика. 4. Зміст аграрних правовідносин. 5. Юридичні факти як	1, 5, 15-17, 19, 21, 23, 25, 29-33, 35, 36, 38, 39, 42, 47-56, 59, 69, 77, 80, 88

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		підстави виникнення, зміни та припинення аграрних правовідносин. 6. Особливості проведення аграрної реформи в Україні. 7. Аграрні договірні відносини у механізмі правового регулювання. 8. Трудові відносини у сільському господарстві та особливості їх правового регулювання.	
Тема 4. Правовий статус фермерських господарств як суб'єктів аграрних правовідносин			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Принципи діяльності фермерських господарств як основних суб'єктів аграрних правовідносин. 2. Правові засади діяльності фермерського господарства. 3. Значення фермерських господарств для агропромислового	1, 3-5, 39, 42, 47-56, 59, 62, 69, 75, 77, 79, 83, 84, 88, 89

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		комплексу України. 4. Право на створення фермерського господарства. 5. Склад фермерського господарства, права та обов'язки його членів. 6. Голова фермерського господарства. 7. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування і пенсійне забезпечення членів фермерського господарства. 8. Забезпечення якості продукції, вирощеної фермерським господарством. 9. Державна підтримка фермерського господарства. 10. Поняття та розмір поворотної допомоги. 11. Відповідальність фермерського господарства.	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Тема 5. Правовий статус сільськогосподарських кооперативів як суб'єктів аграрних правовідносин			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Правове регулювання діяльності сільськогосподарських кооперативів. 2. Принципи кооперативної діяльності. 3. Типи сільськогосподарських кооперативів. 4. Право членства у сільськогосподарських підприємствах кооперативного типу. 5. Управління сільськогосподарськими кооперативами. 6. Права та обов'язки членів сільськогосподарських кооперативів. 7. Кооперативні підприємства та об'єднання.	1, 3-5, 15, 21, 23, 30, 36, 48-56, 59, 62, 69, 75, 77, 79, 83, 84, 88, 89

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		8. Право власності сільськогосподарських кооперативів. 9. Державна підтримка сільськогосподарських кооперативів. 10. Кооперативні об'єднання: поняття, ознаки та види. 11. Види та порядок реорганізації сільськогосподарських кооперативів. 12. Добровільна та примусова ліквідація сільськогосподарських кооперативів. 13. Процедура повернення пайового внеску у вигляді земельної ділянки члену кооперативу.	
Тема 6. Правовий статус аграрних підприємств корпоративного типу як суб'єктів аграрних правовідносин			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Види аграрних підприємств	1, 3-5, 8, 15, 21, 24, 25, 29, 30, 48-57, 59, 61, 62, 69-75, 77, 83, 85, 87, 88, 92

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		корпоративного типу. 2. Сільськогосподарське акціонерне товариство: поняття, правові ознаки та види. 3. Правове регулювання діяльності аграрних підприємств корпоративного типу. 4. Особливості права засновництва та права участі громадян в аграрних підприємствах корпоративного типу. 5. Правовий режим майна аграрних підприємств корпоративного типу. 6. Права та обов'язки учасників та засновників аграрних підприємств корпоративного типу. 7. Порядок та умови припинення права членства і права участі громадян у підприємствах корпоративного типу. 8. Підстави та порядок	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
		припинення діяльності аграрних підприємств корпоративного типу.	
Тема 7. Правовий статус особистих селянських господарств як суб'єктів аграрних правовідносин			
Лекційне заняття 2 1. Поняття, ознаки та особливості особистих селянських господарств. 2. Нормативно-правові акти, що визначають правове становище особистого селянського господарства. 3. Правовий режим майна та земель особистого селянського господарства. 4. Особливості господарської діяльності особистих селянських господарств.		Питання для самостійного опрацювання: 1. Правовий режим майна, яке використовується для ведення особистого селянського господарства. 2. Правовий режим земель особистого селянського господарства. 3. Порядок припинення права приватної власності та права користування земельною ділянкою. 4. Права та обов'язки членів особистого селянського господарства. 5. Облік особистого селянського господарства. 6. Державна підтримка особистого селянського господарства. 7. Особливості	1, 3-5, 8, 14, 20, 25, 31-33, 41, 48-56, 61, 63-66, 71, 77, 79, 84, 90, 91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
		страхування та пенсійне забезпечення членів особистого селянського господарства. 8. Зайнятість членів особистого селянського господарства.	
Тема 8. Державне регулювання сільського господарства в Україні			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Поняття, сутність та особливості державного регулювання сільського господарства в Україні. 2. Принципи державного регулювання сільського господарства в Україні. 3. Форми регулятивної діяльності державних органів у сільському господарстві. 4. Форми та засоби державного регулювання сільського господарства. 5. Основні методи державного регулювання	1, 14, 16-19, 22, 25, 27, 28, 30, 32, 33, 40-57, 60, 62, 75, 80, 85

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		сільського господарства. 6. Система органів державної влади в інституційно-функціональному регулюванні аграрних відносин в Україні. 7. Правові засади, форми, межі, способи участі органів державної влади у регулюванні аграрних відносин в Україні. 8. Загальна характеристика функцій органів державної влади у сфері регулювання аграрних відносин в Україні. 9. Основні напрями та правові форми державної підтримки суб'єктів господарювання у сфері виробництва сільськогосподарської продукції, її переробки та реалізації.	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Тема 9. Міжнародно-правове регулювання діяльності суб'єктів аграрних відносин			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Організаційно-правові форми сільськогосподарського виробництва у зарубіжних країнах. 2. Правове регулювання сільськогосподарської оренди за кордоном. 3. Договірні відносини аграрних товаровиробників у зарубіжних країнах. 4. Загальна характеристика аграрного законодавства зарубіжних країн. 5. Особливості агропромислової інтеграції за кордоном. 6. Міжнародні сільськогосподарські організації. 7. Аграрне законодавство	1, 34, 48-56, 58, 76, 81, 83

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		країн-членів ЄС. 8. Питання адаптації аграрного сектору економіки України на шляху до євроінтеграції. 9. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності сільськогосподарських підприємств. 10. Правові засади тарифного регулювання експорту (імпорту) сільськогосподарської продукції. 11. Правові засади нетарифного регулювання експорту (імпорту) сільськогосподарської продукції.	
Тема 10. Правові вимоги Світової організації торгівлі (СОТ) до сільськогосподарської діяльності в Україні			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Поняття права СОТ. 2. Система угод СОТ. 3. Процес набуття	1, 34, 48-56, 58, 76, 81, 83

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		Україною членства у СОТ. 4. Правові вимоги СОТ до виробництва сільськогосподарської продукції рослинного походження. 5. Правова регламентація виробництва сільськогосподарської продукції тваринного походження у контексті вимог СОТ. 6. Вимоги до якості та безпечності сільськогосподарської продукції. 7. Правові вимоги до переробки сільськогосподарської продукції. 8. Державна підтримка сільського господарства відповідно до вимог СОТ. 9. Програми державної підтримки сільського господарства в Україні. 10. Гранти на підтримку	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		приватного сільського господарства. 11. Порядок отримання гранту на підтримку сільського господарства і розвитку аграрного бізнесу.	
Модуль 2. Правове регулювання діяльності суб'єктів аграрних правовідносин			
Тема 11. Правовий режим майна сільськогосподарських товаровиробників			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Поняття та елементи правового режиму майна сільськогосподарських товаровиробників. 2. Правовий режим фондів сільськогосподарських товаровиробників. 3. Порядок та умови приватизації майна державних сільськогосподарських підприємств. 4. Загальні засади правового регулювання приватизації у аграрному	1, 3, 4, 8, 14, 16, 20, 24, 48-56, 60, 61, 70-75, 77, 85, 89-91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		секторі економіки. 5. Правове регулювання паювання майна в аграрному секторі економіки. 6. Поняття та характерні ознаки майнового паю. 7. Особливості лізингу як виду оренди майна для сільськогосподарських потреб.	
Тема 12. Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Правові форми використання природних ресурсів у сільському господарстві. 2. Конституційні основи та законодавче забезпечення використання природних ресурсів у виробництві сільськогосподарської продукції. 3. Право на загальне і	1-6, 9-16, 18, 19, 22, 26, 28, 30, 32, 35, 38, 32, 43-46, 48-56, 63-68, 79, 89-91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		спеціальне природокористування у виробництві сільськогосподарської продукції. 4. Характеристика організаційно-правового забезпечення раціонального використання природних ресурсів у процесі виробничо-господарської діяльності суб'єктів аграрного підприємництва.	
Тема 13. Правове регулювання сільськогосподарського землекористування			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Правове регулювання землекористування у сільському господарстві. 2. Характеристика організаційно-правового забезпечення раціонального використання земель.	1, 5, 9, 11, 13, 14, 16, 19, 22, 25, 27, 28, 30, 32, 43, 48-56, 70-75, 85, 87, 88

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		3. Права та обов'язки суб'єктів аграрного підприємництва щодо використання земель сільськогосподарського призначення, їх збереження та підвищення родючості. 4. Охорона земель: поняття, заходи. 5. Юридична відповідальність землевласників і землекористувачів за шкоду, заподіяну землям сільськогосподарського призначення та іншим природним об'єктам. 6. Оренда земель сільськогосподарського призначення. 7. Правова природа, умови та зміст емфітевзису. 8. Гарантії земельних прав власників землі та землекористувачів. 9. Особливості	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		використання земель сільськогосподарського призначення на праві постійного користування для виробництва сільськогосподарської продукції. 10. Земельна реформа в Україні: історичний аспект.	
Тема 14. Правове регулювання трудових відносин у сільському господарстві			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Особливості правового регулювання трудових відносин у процесі сільськогосподарської виробничої діяльності аграрних підприємств. 2. Порядок виникнення та припинення трудових відносин на сільськогосподарських підприємствах. 3. Поняття та правове регулювання охорони	1, 7, 18, 27, 28, 33, 37, 48-51, 59, 77, 78, 84, 89-91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		праці у сільському господарстві. 4. Система органів контролю за дотриманням правил охорони праці працівників сільського господарства. 5. Порядок розгляду трудових спорів працівників сільського господарства. 6. Охорона праці окремих категорій працюючих у сільському господарстві. 7. Особливості охорони праці у різних галузях сільського господарства.	
Тема 15. Правове регулювання договірних відносин сільськогосподарських товаровиробників			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Конституційні та законодавчі основи договірних відносин у сфері виробництва та реалізації сільськогосподарської	1, 3, 4, 14, 15, 22, 25, 48-55, 83, 85, 86, 89-91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
		продукції. 2. Поняття та види аграрно-договірних зобов'язань з виробництва і реалізації сільськогосподарської продукції. 3. Порядок укладення договорів сільськогосподарськими підприємствами. 4. Класифікація договорів, які укладаються в агропромисловому комплексі. 5. Порядок розгляду спорів, які виникають з договірних відносин, за участю суб'єкта аграрного господарювання.	
Тема 16. Організаційно-правові форми юридичного обслуговування суб'єктів аграрного підприємництва			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Нормативно-правові акти про юридичну службу в сільському	1, 18, 25, 27, 28, 37, 40, 48-51, 57, 59, 62, 89-91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		господарстві. 2. Договори на юридичне обслуговування суб'єктів аграрного права. 3. Правове забезпечення сільськогосподарського дорадництва. 4. Поняття, зміст і завдання сільськогосподарської дорадчої діяльності. 5. Правові засади професійного навчання сільськогосподарських дорадників. 6. Юридичні підстави здійснення аграрної дорадчої діяльності. 7. Правові засади фінансування дорадчої діяльності.	
Тема 17. Правове регулювання соціального розвитку українського села			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Правове регулювання соціального розвитку	1, 17, 41, 47-56, 62, 75, 76, 80

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		села. 2. Соціальний розвиток села як інститут аграрного права. 3. Джерела фінансування соціальної сфери села. 4. Організаційно-правові засади підготовки спеціалістів для села. 5. Правовий режим об'єктів соціальної інфраструктури села. 6. Правове регулювання житлового будівництва та комунального господарства на селі. 7. Правове забезпечення інженерного облаштування сільських територій. 8. Правове забезпечення будівництва та ремонту шляхів із твердим покриттям у сільській місцевості. 9. Правове регулювання побутового	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		обслуговування жителів села. 10. Правове забезпечення медичного обслуговування жителів села. 11. Правове регулювання відносин в освітній сфері у сільській місцевості. 12. Правові засади соціально-культурного обслуговування сільських мешканців.	
Тема 18. Правове регулювання господарської діяльності у сільському господарстві			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Спеціалізація сільськогосподарських підприємств. 2. Правове регулювання виробничо-господарської діяльності сільськогосподарських підприємств. 3. Поняття виробничо-господарської діяльності	1, 3, 4, 8, 14-16, 19, 20, 22, 25, 29, 48-55, 89-91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		аграрних товаровиробників. 4. Поняття та види виробничо-господарської спеціалізації аграрних товаровиробників. 5. Правове регулювання якості та безпечності сільськогосподарської продукції. 6. Поняття, зміст якості та безпечності сільськогосподарської продукції. 7. Правове регулювання запровадження у виробництво сільськогосподарської продукції генетично- модифікованих організмів. 8. Фінансова діяльність сільськогосподарських товаровиробників. 9. Особливості страхування у сільському господарстві.	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		10. Поняття та класифікація видів страхування у сільському господарстві. 11. Правове регулювання інвестицій у сільське господарство. 12. Поняття та зміст аграрних інвестиційних правовідносин.	
Тема 19. Правове регулювання рослинництва та селекції рослин			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Правове регулювання рослинництва. 2. Порядок реалізації насіння та садивного матеріалу. 3. Правове регулювання захисту сільськогосподарських рослин. 4. Карантинний режим як прояв особливого режиму захисту рослин. 5. Правові аспекти	1, 5, 13, 16, 30, 32, 35, 48-55, 63-65, 73, 82, 86

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		вирощування наркотичних рослин. 6. Поняття та юридичні ознаки виробництва, зберігання та реалізації зерна як видів сільськогосподарської діяльності. 7. Правове регулювання буряківництва. 8. Поняття та юридичні ознаки вирощування цукрового буряку. 9. Специфіка овочівництва та вирощування плодово- ягідної продукції. 10. Поняття та юридичні ознаки виноградарства як виду сільськогосподарської діяльності. 11. Правове регулювання селекційної діяльності у галузі рослинництва. 12. Особливості правового статусу суб'єктів	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		селекційної діяльності у рослинництві. 13. Охорона прав на сорти рослин.	
Тема 20. Правове регулювання тваринництва та племінної справи			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Загальна характеристика правового регулювання галузі тваринництва. 2. Правове забезпечення ідентифікації та реєстрації сільськогосподарських тварин. 3. Правове регулювання виробництва кормових добавок, преміксів та кормів для тварин. 4. Правова регламентація поведження із сільськогосподарськими тваринами. 5. Правові інститути скотарства, свинарства, бджільництва, рибництва,	1, 5, 15, 25, 26, 38, 39, 46, 48-55, 63-68, 83, 88-91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		птахівництва, племінної справи у тваринництві. 6. Правове регулювання виробництва інших продуктів тваринництва (хутра, яєць, шовку). 7. Правове регулювання ветеринарної медицини. 8. Правова охорона прав на штами мікроорганізмів. 9. Правове регулювання ветеринарної справи в Україні. 10. Правові засади ветеринарної справи. 11. Правовий статус фахівців ветеринарної медицини у АПК. 12. Поняття та юридичні ознаки бджільництва як виду сільськогосподарської діяльності. 13. Законодавче забезпечення державної підтримки бджільництва. 14. Поняття та юридичні	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ²)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		ознаки виробництва молока та молочних продуктів як виду сільськогосподарської діяльності. 15. Правове регулювання безпеки та якості молока. 16. Особливості юридичної відповідальності за порушення законодавства у сфері виробництва та реалізації молока. 17. Правове регулювання племінної справи у тваринництві. 18. Особливості правового статусу суб'єктів племінної справи у тваринництві. 19. Охорона прав на селекційні досягнення у тваринництві.	

Таблиця 4.4.3. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни «Аграрне право» для студентів дистанційної форми навчання спеціальності 081 «Право» освітня програма «Право»

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Модуль 1. Загальні положення аграрного права			
Тема 1. Аграрне право як галузь права України			
Лекційне заняття 1 1. Поняття аграрного права. 2. Предмет та методи регулювання в аграрному праві. 3. Принципи аграрного права. 4. Система аграрного права. 5. Функції аграрного права.		Питання для самостійного опрацювання: 1. Юридична природа аграрного права України. 2. Методи регулювання в аграрному праві України. 3. Співвідношення та взаємодія аграрного права з іншими галузями системи права. 4. Історичні витоки аграрного права України. 5. Розвиток аграрного права в умовах реформування аграрних відносин в Україні. 6. Аграрне право України в умовах світових інтеграційних	48-56, 59, 69, 77, 80, 88

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		економічних та державно-правових перетворень: тенденції та перспективи.	
Тема 2. Джерела аграрного права			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Закони України та постанови Верховної Ради України як джерела аграрного права України. 2. Укази Президента України, нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади як джерела аграрного права України. 3. Рішення Конституційного Суду України у системі джерел аграрного права України. 4. Значення, характеристика, класифікація та юридична сила локальних нормативно-правових	48-56, 59, 69, 77, 80, 88

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		актів. 5. Договори, постанови, директиви, рішення Європейського Союзу в системі джерел аграрного права України. 6. Проблеми адаптації аграрного законодавства України до законодавства Європейського Союзу: тенденції та перспективи.	
Тема 3. Аграрні правовідносини			
	Семінарське заняття 1 1. Аграрно-правові норми. 2. Поняття аграрних правовідносин та їх зв'язок з аграрно-правовими нормами. 3. Класифікація аграрних правовідносин. 4. Склад аграрних правовідносин. 5. Нормативно-правові акти, які регулюють аграрні правовідносини.	Питання для самостійного опрацювання: 1. Механізм правового регулювання суспільних відносин у сільському господарстві. 2. Суб'єкти аграрних правовідносин. 3. Об'єкти аграрних правовідносин, їх види та характеристика. 4. Зміст аграрних правовідносин. 5. Юридичні факти як	1, 5, 15-17, 19, 21, 23, 25, 29-33, 35, 36, 38, 39, 42, 47-56, 59, 69, 77, 80, 88

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		підстави виникнення, зміни та припинення аграрних правовідносин. 6. Особливості проведення аграрної реформи в Україні. 7. Аграрні договірні відносини у механізмі правового регулювання. 8. Трудові відносини у сільському господарстві та особливості їх правового регулювання.	
Тема 4. Правовий статус фермерських господарств як суб'єктів аграрних правовідносин			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Принципи діяльності фермерських господарств як основних суб'єктів аграрних правовідносин. 2. Правові засади діяльності фермерського господарства. 3. Значення фермерських господарств для агропромислового	1, 3-5, 39, 42, 47-56, 59, 62, 69, 75, 77, 79, 83, 84, 88, 89

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		комплексу України. 4. Право на створення фермерського господарства. 5. Склад фермерського господарства, права та обов'язки його членів. 6. Голова фермерського господарства. 7. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування і пенсійне забезпечення членів фермерського господарства. 8. Забезпечення якості продукції, вирощеної фермерським господарством. 9. Державна підтримка фермерського господарства. 10. Поняття та розмір поворотної допомоги. 11. Відповідальність фермерського господарства.	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Тема 5. Правовий статус сільськогосподарських кооперативів як суб'єктів аграрних правовідносин			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Правове регулювання діяльності сільськогосподарських кооперативів. 2. Принципи кооперативної діяльності. 3. Типи сільськогосподарських кооперативів. 4. Право членства у сільськогосподарських підприємствах кооперативного типу. 5. Управління сільськогосподарськими кооперативами. 6. Права та обов'язки членів сільськогосподарських кооперативів. 7. Кооперативні підприємства та об'єднання.	1, 3-5, 15, 21, 23, 30, 36, 48-56, 59, 62, 69, 75, 77, 79, 83, 84, 88, 89

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		8. Право власності сільськогосподарських кооперативів. 9. Державна підтримка сільськогосподарських кооперативів. 10. Кооперативні об'єднання: поняття, ознаки та види. 11. Види та порядок реорганізації сільськогосподарських кооперативів. 12. Добровільна та примусова ліквідація сільськогосподарських кооперативів. 13. Процедура повернення пайового внеску у вигляді земельної ділянки члену кооперативу.	
Тема 6. Правовий статус аграрних підприємств корпоративного типу як суб'єктів аграрних правовідносин			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Види аграрних підприємств	1, 3-5, 8, 15, 21, 24, 25, 29, 30, 48-57, 59, 61, 62, 69-75, 77, 83, 85, 87, 88, 92

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		корпоративного типу. 2. Сільськогосподарське акціонерне товариство: поняття, правові ознаки та види. 3. Правове регулювання діяльності аграрних підприємств корпоративного типу. 4. Особливості права засновництва та права участі громадян в аграрних підприємствах корпоративного типу. 5. Правовий режим майна аграрних підприємств корпоративного типу. 6. Права та обов'язки учасників та засновників аграрних підприємств корпоративного типу. 7. Порядок та умови припинення права членства і права участі громадян у підприємствах корпоративного типу. 8. Підстави та порядок	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
		припинення діяльності аграрних підприємств корпоративного типу.	
Тема 7. Правовий статус особистих селянських господарств як суб'єктів аграрних правовідносин			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Правовий режим майна, яке використовується для ведення особистого селянського господарства. 2. Правовий режим земель особистого селянського господарства. 3. Порядок припинення права приватної власності та права користування земельною ділянкою. 4. Права та обов'язки членів особистого селянського господарства. 5. Облік особистого селянського господарства. 6. Державна підтримка особистого селянського господарства. 7. Особливості	1, 3-5, 8, 14, 20, 25, 31-33, 41, 48-56, 61, 63-66, 71, 77, 79, 84, 90, 91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		страхування та пенсійне забезпечення членів особистого селянського господарства. 8. Зайнятість членів особистого селянського господарства.	
Тема 8. Державне регулювання сільського господарства в Україні			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Поняття, сутність та особливості державного регулювання сільського господарства в Україні. 2. Принципи державного регулювання сільського господарства в Україні. 3. Форми регулятивної діяльності державних органів у сільському господарстві. 4. Форми та засоби державного регулювання сільського господарства. 5. Основні методи державного регулювання	1, 14, 16-19, 22, 25, 27, 28, 30, 32, 33, 40-57, 60, 62, 75, 80, 85

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		сільського господарства. 6. Система органів державної влади в інституційно-функціональному регулюванні аграрних відносин в Україні. 7. Правові засади, форми, межі, способи участі органів державної влади у регулюванні аграрних відносин в Україні. 8. Загальна характеристика функцій органів державної влади у сфері регулювання аграрних відносин в Україні. 9. Основні напрями та правові форми державної підтримки суб'єктів господарювання у сфері виробництва сільськогосподарської продукції, її переробки та реалізації.	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Тема 9. Міжнародно-правове регулювання діяльності суб'єктів аграрних відносин			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Організаційно-правові форми сільськогосподарського виробництва у зарубіжних країнах. 2. Правове регулювання сільськогосподарської оренди за кордоном. 3. Договірні відносини аграрних товаровиробників у зарубіжних країнах. 4. Загальна характеристика аграрного законодавства зарубіжних країн. 5. Особливості агропромислової інтеграції за кордоном. 6. Міжнародні сільськогосподарські організації. 7. Аграрне законодавство	1, 34, 48-56, 58, 76, 81, 83

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		країн-членів ЄС. 8. Питання адаптації аграрного сектору економіки України на шляху до євроінтеграції. 9. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності сільськогосподарських підприємств. 10. Правові засади тарифного регулювання експорту (імпорту) сільськогосподарської продукції. 11. Правові засади нетарифного регулювання експорту (імпорту) сільськогосподарської продукції.	
Тема 10. Правові вимоги Світової організації торгівлі (СОТ) до сільськогосподарської діяльності в Україні			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Поняття права СОТ. 2. Система угод СОТ. 3. Процес набуття	1, 34, 48-56, 58, 76, 81, 83

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		Україною членства у СОТ. 4. Правові вимоги СОТ до виробництва сільськогосподарської продукції рослинного походження. 5. Правова регламентація виробництва сільськогосподарської продукції тваринного походження у контексті вимог СОТ. 6. Вимоги до якості та безпечності сільськогосподарської продукції. 7. Правові вимоги до переробки сільськогосподарської продукції. 8. Державна підтримка сільського господарства відповідно до вимог СОТ. 9. Програми державної підтримки сільського господарства в Україні. 10. Гранти на підтримку	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		приватного сільського господарства. 11. Порядок отримання гранту на підтримку сільського господарства і розвитку аграрного бізнесу.	
Модуль 2. Правове регулювання діяльності суб'єктів аграрних правовідносин			
Тема 11. Правовий режим майна сільськогосподарських товаровиробників			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Поняття та елементи правового режиму майна сільськогосподарських товаровиробників. 2. Правовий режим фондів сільськогосподарських товаровиробників. 3. Порядок та умови приватизації майна державних сільськогосподарських підприємств. 4. Загальні засади правового регулювання приватизації у аграрному	1, 3, 4, 8, 14, 16, 20, 24, 48-56, 60, 61, 70-75, 77, 85, 89-91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		секторі економіки. 5. Правове регулювання паювання майна в аграрному секторі економіки. 6. Поняття та характерні ознаки майнового паю. 7. Особливості лізингу як виду оренди майна для сільськогосподарських потреб.	
Тема 12. Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Правові форми використання природних ресурсів у сільському господарстві. 2. Конституційні основи та законодавче забезпечення використання природних ресурсів у виробництві сільськогосподарської продукції. 3. Право на загальне і	1-6, 9-16, 18, 19, 22, 26, 28, 30, 32, 35, 38, 32, 43-46, 48-56, 63-68, 79, 89-91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		спеціальне природокористування у виробництві сільськогосподарської продукції. 4. Характеристика організаційно-правового забезпечення раціонального використання природних ресурсів у процесі виробничо-господарської діяльності суб'єктів аграрного підприємництва.	
Тема 13. Правове регулювання сільськогосподарського землекористування			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Правове регулювання землекористування у сільському господарстві. 2. Характеристика організаційно-правового забезпечення раціонального використання земель.	1, 5, 9, 11, 13, 14, 16, 19, 22, 25, 27, 28, 30, 32, 43, 48-56, 70-75, 85, 87, 88

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		3. Права та обов'язки суб'єктів аграрного підприємництва щодо використання земель сільськогосподарського призначення, їх збереження та підвищення родючості. 4. Охорона земель: поняття, заходи. 5. Юридична відповідальність землевласників і землекористувачів за шкоду, заподіяну землям сільськогосподарського призначення та іншим природним об'єктам. 6. Оренда земель сільськогосподарського призначення. 7. Правова природа, умови та зміст емфітевзису. 8. Гарантії земельних прав власників землі та землекористувачів. 9. Особливості	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		використання земель сільськогосподарського призначення на праві постійного користування для виробництва сільськогосподарської продукції. 10. Земельна реформа в Україні: історичний аспект.	
Тема 14. Правове регулювання трудових відносин у сільському господарстві			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Особливості правового регулювання трудових відносин у процесі сільськогосподарської виробничої діяльності аграрних підприємств. 2. Порядок виникнення та припинення трудових відносин на сільськогосподарських підприємствах. 3. Поняття та правове регулювання охорони	1, 7, 18, 27, 28, 33, 37, 48-51, 59, 77, 78, 84, 89-91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		праці у сільському господарстві. 4. Система органів контролю за дотриманням правил охорони праці працівників сільського господарства. 5. Порядок розгляду трудових спорів працівників сільського господарства. 6. Охорона праці окремих категорій працюючих у сільському господарстві. 7. Особливості охорони праці у різних галузях сільського господарства.	
Тема 15. Правове регулювання договірних відносин сільськогосподарських товаровиробників			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Конституційні та законодавчі основи договірних відносин у сфері виробництва та реалізації сільськогосподарської	1, 3, 4, 14, 15, 22, 25, 48-55, 83, 85, 86, 89-91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		продукції. 2. Поняття та види аграрно-договірних зобов'язань з виробництва і реалізації сільськогосподарської продукції. 3. Порядок укладення договорів сільськогосподарськими підприємствами. 4. Класифікація договорів, які укладаються в агропромисловому комплексі. 5. Порядок розгляду спорів, які виникають з договірних відносин, за участю суб'єкта аграрного господарювання.	
Тема 16. Організаційно-правові форми юридичного обслуговування суб'єктів аграрного підприємництва			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Нормативно-правові акти про юридичну службу в сільському	1, 18, 25, 27, 28, 37, 40, 48-51, 57, 59, 62, 89-91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		господарстві. 2. Договори на юридичне обслуговування суб'єктів аграрного права. 3. Правове забезпечення сільськогосподарського дорадництва. 4. Поняття, зміст і завдання сільськогосподарської дорадчої діяльності. 5. Правові засади професійного навчання сільськогосподарських дорадників. 6. Юридичні підстави здійснення аграрної дорадчої діяльності. 7. Правові засади фінансування дорадчої діяльності.	
Тема 17. Правове регулювання соціального розвитку українського села			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Правове регулювання соціального розвитку	1, 17, 41, 47-56, 62, 75, 76, 80

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		села. 2. Соціальний розвиток села як інститут аграрного права. 3. Джерела фінансування соціальної сфери села. 4. Організаційно-правові засади підготовки спеціалістів для села. 5. Правовий режим об'єктів соціальної інфраструктури села. 6. Правове регулювання житлового будівництва та комунального господарства на селі. 7. Правове забезпечення інженерного облаштування сільських територій. 8. Правове забезпечення будівництва та ремонту шляхів із твердим покриттям у сільській місцевості. 9. Правове регулювання побутового	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		обслуговування жителів села. 10. Правове забезпечення медичного обслуговування жителів села. 11. Правове регулювання відносин в освітній сфері у сільській місцевості. 12. Правові засади соціально-культурного обслуговування сільських мешканців.	
Тема 18. Правове регулювання господарської діяльності у сільському господарстві			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Спеціалізація сільськогосподарських підприємств. 2. Правове регулювання виробничо-господарської діяльності сільськогосподарських підприємств. 3. Поняття виробничо-господарської діяльності	1, 3, 4, 8, 14-16, 19, 20, 22, 25, 29, 48-55, 89-91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		аграрних товаровиробників. 4. Поняття та види виробничо-господарської спеціалізації аграрних товаровиробників. 5. Правове регулювання якості та безпечності сільськогосподарської продукції. 6. Поняття, зміст якості та безпечності сільськогосподарської продукції. 7. Правове регулювання запровадження у виробництво сільськогосподарської продукції генетично- модифікованих організмів. 8. Фінансова діяльність сільськогосподарських товаровиробників. 9. Особливості страхування у сільському господарстві.	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		10. Поняття та класифікація видів страхування у сільському господарстві. 11. Правове регулювання інвестицій у сільське господарство. 12. Поняття та зміст аграрних інвестиційних правовідносин.	
Тема 19. Правове регулювання рослинництва та селекції рослин			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Правове регулювання рослинництва. 2. Порядок реалізації насіння та садивного матеріалу. 3. Правове регулювання захисту сільськогосподарських рослин. 4. Карантинний режим як прояв особливого режиму захисту рослин. 5. Правові аспекти	1, 5, 13, 16, 30, 32, 35, 48-55, 63-65, 73, 82, 86

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		вирощування наркотичних рослин. 6. Поняття та юридичні ознаки виробництва, зберігання та реалізації зерна як видів сільськогосподарської діяльності. 7. Правове регулювання буряківництва. 8. Поняття та юридичні ознаки вирощування цукрового буряку. 9. Специфіка овочівництва та вирощування плодово- ягідної продукції. 10. Поняття та юридичні ознаки виноградарства як виду сільськогосподарської діяльності. 11. Правове регулювання селекційної діяльності у галузі рослинництва. 12. Особливості правового статусу суб'єктів	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
		селекційної діяльності у рослинництві. 13. Охорона прав на сорти рослин.	
Тема 20. Правове регулювання тваринництва та племінної справи			
		Питання для самостійного опрацювання: 1. Загальна характеристика правового регулювання галузі тваринництва. 2. Правове забезпечення ідентифікації та реєстрації сільськогосподарських тварин. 3. Правове регулювання виробництва кормових добавок, преміксів та кормів для тварин. 4. Правова регламентація поводження із сільськогосподарськими тваринами. 5. Правові інститути скотарства, свинарства, бджільництва, рибництва,	1, 5, 15, 25, 26, 38, 39, 46, 48-55, 63-68, 83, 88-91

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		птахівництва, племінної справи у тваринництві. 6. Правове регулювання виробництва інших продуктів тваринництва (хутра, яєць, шовку). 7. Правове регулювання ветеринарної медицини. 8. Правова охорона прав на штами мікроорганізмів. 9. Правове регулювання ветеринарної справи в Україні. 10. Правові засади ветеринарної справи. 11. Правовий статус фахівців ветеринарної медицини у АПК. 12. Поняття та юридичні ознаки бджільництва як виду сільськогосподарської діяльності. 13. Законодавче забезпечення державної підтримки бджільництва. 14. Поняття та юридичні	

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського заняття (практичного заняття ³)	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
		ознаки виробництва молока та молочних продуктів як виду сільськогосподарської діяльності. 15. Правове регулювання безпеки та якості молока. 16. Особливості юридичної відповідальності за порушення законодавства у сфері виробництва та реалізації молока. 17. Правове регулювання племінної справи у тваринництві. 18. Особливості правового статусу суб'єктів племінної справи у тваринництві. 19. Охорона прав на селекційні досягнення у тваринництві.	

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Таблиця 5.1. Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни «Аграрне право» (для студентів спеціальності 081 «Право» освітня програма «Право» за результатами вивчення навчальної дисципліни)

Назва модуля, розділу, теми	Вид навчальної роботи	Кількість балів
Модуль 1. Загальні положення аграрного права		
Тема 1. Аграрне право як галузь права України.	1. Відвідування лекції	–
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	2
	3. Тестування	–
	4. Виконання навчальних завдань (1бал x 2 завдання = 2 бали; далі – 2 бали)	2
	<i>Разом:</i>	4
Тема 2. Джерела аграрного права.	1. Відвідування лекції	–
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	2
	3. Тестування	–
	4. Виконання навчальних завдань	2
	<i>Разом:</i>	4
Тема 3. Аграрні правовідносини.	1. Відвідування лекції	–
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	2
	3. Тестування	–
	4. Виконання навчальних завдань	2
	<i>Разом:</i>	4
Тема 4. Правовий статус фермерських господарств як суб'єктів аграрних правовідносин.	1. Відвідування лекції	–
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	2
	3. Тестування	–

Назва модуля, розділу, теми	Вид навчальної роботи	Кількість балів
	4. Виконання навчальних завдань	2
	Разом:	4
Тема 5. Правовий статус сільськогосподарських кооперативів як суб'єктів аграрних правовідносин.	1. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	2
	2. Тестування	–
	3. Виконання навчальних завдань	2
	Разом:	4
Тема 6. Правовий статус аграрних підприємств корпоративного типу як суб'єктів аграрних правовідносин.	1. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	2
	2. Тестування	–
	3. Виконання навчальних завдань	2
	Разом:	4
Тема 7. Правовий статус особистих селянських господарств як суб'єктів аграрних правовідносин.	1. Відвідування лекції	–
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	2
	3. Тестування	–
	4. Виконання навчальних завдань	2
	Разом:	4
Тема 8. Державне регулювання сільського господарства в Україні.	1. Тестування	–
	2. Виконання навчальних завдань	2
	Разом:	2
Тема 9. Міжнародно-правове регулювання діяльності суб'єктів аграрних відносин.	1. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	2
	2. Тестування	–
	3. Виконання навчальних завдань	2
	Разом:	4
Тема 10. Правові вимоги Світової організації торгівлі (СОТ) до сільськогосподарської діяльності в Україні.	1. Тестування	–
	2. Виконання навчальних завдань	2
	Разом:	2
Поточна модульна робота 1		14

Назва модуля, розділу, теми	Вид навчальної роботи	Кіль- кість балів
Модуль 2. Правове регулювання діяльності суб'єктів аграрних правовідносин		
Тема 11. Правовий режим майна сільськогосподарських товаровиробників.	1. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	2
	2. Тестування	–
	3. Виконання навчальних завдань	2
	<i>Разом:</i>	4
Тема 12. Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві.	1. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	2
	2. Тестування	–
	3. Виконання навчальних завдань	2
	<i>Разом:</i>	4
Тема 13. Правове регулювання сільськогосподарського землевикористання.	1. Відвідування лекції	–
	2. Тестування	–
	3. Виконання навчальних завдань	2
	<i>Разом:</i>	2
Тема 14. Правове регулювання трудових відносин у сільському господарстві.	1. Відвідування лекції	–
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	2
	3. Тестування	–
	4. Виконання навчальних завдань	2
	<i>Разом:</i>	4
Тема 15. Правове регулювання договірних відносин сільськогосподарських товаровиробників.	1. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	2
	2. Тестування	–
	3. Виконання навчальних завдань	2
	<i>Разом:</i>	4
Тема 16. Організаційно-правові форми юридичного обслуговування суб'єктів аграрного підприємництва.	1. Відвідування лекції	–
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	2
	3. Тестування	–
	4. Виконання навчальних завдань	2
	<i>Разом:</i>	4

Назва модуля, розділу, теми	Вид навчальної роботи	Кількість балів
Тема 17. Правове регулювання соціального розвитку українського села.	1. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	2
	2. Тестування	
	3. Виконання навчальних завдань	2
	Разом:	4
Тема 18. Правове регулювання господарської діяльності у сільському господарстві.	1. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	2
	2. Тестування	
	3. Виконання навчальних завдань	2
	Разом:	4
Тема 19. Правове регулювання рослинництва та селекції рослин.	1. Відвідування лекції	–
	2. Тестування	
	3. Виконання навчальних завдань	2
	Разом:	2
Тема 20. Правове регулювання тваринництва та племінної справи.	1. Тестування	
	2. Виконання навчальних завдань	2
	Разом:	2
Поточна модульна робота 2		16
Залік		–
Разом за семестр		100

Таблиця 5.2. Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Аграрне право»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 5.3. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни «Аграрне право»

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Участь у предметних олімпіадах: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10-30
	2. Участь у конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10-30
	3. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	1-15
	4. Написання і захист наукового реферату з визначеної проблеми	0-5
	5. Створення і демонстрація презентації для супроводу доповіді з питань для обговорення на семінарському занятті.	
2. Науково-дослідна	1. Участь в наукових гуртках («Ін-Юре»)	5-20
	2. Участь в наукових студентських клубах («Феміда»)	5-20
	3. Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5-15
	4. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5-15
	5. Підготовка публікації в наукових виданнях.	20
Разом		*

* Максимальна кількість додаткових балів для студента – 30.

Розділ 6. Інформаційні джерела

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30 (23. 07. 96). Ст. 141.
2. Водний кодекс України від 6 червня 1995 р. № 213/95-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80>.
3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
4. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. № 1798-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.
5. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.
6. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 р. № 2747-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.
7. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
8. Кодекс України з процедур банкрутства від 18 жовтня 2018 р. № 2597-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#n1753>.
9. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 8073-X. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
10. Кодекс України про надра від 27 липня 1994 р. № 132/94-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/132/94-%D0%B2%D1%80>.
11. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
12. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
13. Лісовий кодекс України від 21 січня 1994 р. № 3852-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>.
14. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
15. Про господарські товариства : Закон України від 19 вересня 1991 р. № 1576-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>.
16. Про Державний земельний кадастр : Закон України від 7 липня 2011 р. № 3613-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17>
17. Про державну підтримку сільського господарства України : Закон України від 24 червня 2004 р. № 1877-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15>.

18. Про звернення громадян : Закон України від 2 жовтня 1996 р. № 393/96-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>.
19. Про землеустрій : Закон України від 22 травня 2003 р. № 858-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15>.
20. Про іпотеку : Закон України від 5 червня 2003 р. № 898-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-15>.
21. Про колективне сільськогосподарське підприємство : Закон України від 14 лютого 1992 р. № 2114-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2114-12>.
22. Про комітети Верховної Ради України : Закон України від 4 квітня 1995 р. № 116/95-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116/95-%E2%F0>.
23. Про кооперацію : Закон України від 10 липня 2003 р. № 1087-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1087-15>.
24. Про кредитні спілки : Закон України від 20 грудня 2001 р. № 2908-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2908-14>.
25. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 2 березня 2015 р. № 222-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19>.
26. Про мисливське господарство та полювання : Закон України від 22 лютого 2000 р. № 1478-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1478-14>.
27. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>.
28. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 9 квітня 1999 р. № 586-XIV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.
29. Про оптові ринки сільськогосподарської продукції: Закон від 25 червня 2009 р. № 1561-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1561-17>.
30. Про оренду землі : Закон України від 6 жовтня 1998 р. № 161-XIV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/161-14>.
31. Про особисте селянське господарство : Закон України від 15 травня 2003 р. № 742-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/742-15>.
32. Про охорону земель : Закон України від 19 червня 2003 р. № 962-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/962-15>.
33. Про охорону праці : Закон України від 14 жовтня 1992 р. № 2694-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>.

34. Про ратифікацію Протоколу про вступ України до Світової організації торгівлі : Закон України від 10 квітня 2008 р. № 250-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/250-17#Text>.

35. Про рослинний світ : Закон України від 9 квітня 1999 р. № 591-XIV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/591-14>.

36. Про сільськогосподарську кооперацію : Закон України від 21 липня 2020 р. № 819-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/819-20>.

37. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

38. Про тваринний світ : Закон України від 13 грудня 2001 р. № 2894-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2894-14>.

39. Про фермерське господарство : Закон України від 19 червня 2003 р. № 973-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15>.

40. Про Загальне положення про міністерство, інший центральний орган державної виконавчої влади України : Указ Президента України від 12 березня 1996 р. № 179/96. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179/96>.

41. Про Концепцію сталого розвитку населених пунктів : Постанова Верховної Ради України від 24 грудня 1999 р. № 1359-XIV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1359-14>.

42. Про внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання фінансової підтримки розвитку фермерських господарств : постанова Кабінету Міністрів України від 3 червня 2020 р. № 447. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447-2020-%D0%BF>.

43. Про Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру : постанова Кабінету Міністрів України; Положення від 14 січня 2015 р. № 15. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15-2015-%D0%BF>.

44. Про затвердження Положення про Державне агентство водних ресурсів України : постанова Кабінету Міністрів України; Положення від 20 серпня 2014 р. № 393. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393-2014-%D0%BF>.

45. Про затвердження Положення про Державне агентство лісових ресурсів України : постанова Кабінету Міністрів України; Положення від 8 жовтня 2014 р. № 521. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/521-2014-%D0%BF>.

46. Про затвердження Положення про Державне агентство меліорації та рибного господарства України : постанова Кабінету Міністрів України; Положення від 30 вересня 2015 р. № 895. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/895-2015-%D0%BF>.

47. Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання фінансової підтримки розвитку фермерських господарств : постанова Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2018 р. № 106. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/106-2018-%D0%BF#Text>.

Основні інформаційні джерела:

48. Аграрне право : підручник / за ред. А. М. Статівки. Харків : Право, 2019. 416 с.

49. Аграрне право : посіб. для підготовки до іспиту / В. М. Корнієнко, Г. С. Корнієнко, І. М. Кульчій та ін.; за заг. ред. А. М. Статівки. 4-те вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2020. 202 с.

50. Аграрне право України : навч. посіб. / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.» ; за ред. : Т. Є. Харитонової, І. І. Каракаша. Одеса : Юрид. літ., 2017. 434 с.

51. Долинська М. С., Заболотна Н. Я., Марич Х. М. Аграрне право: навчальний посібник. Львів: Навчально-науковий інститут права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка», 2020. 252 с.

Додаткові інформаційні джерела:

52. Аграрне право : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. П. Жушман, В. М. Корнієнко, Г. С. Корнієнко та ін. ; за ред. В. П. Жушмана та А. М. Статівки. Харків : Право, 2010. 296 с.

53. Аграрне право України : навч. посіб. / К. З. Гаєцька-Колотило, Н. В. Льців. Київ : Істина, 2008. 184 с.

54. Аграрне право України : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Н. О. Багай, Л. О. Бондар, В. К. Гуревський; за ред. : О. О. Погрібного. Київ : Істина, 2006. 446 с.

55. Аграрне право України : підруч. для студентів вищ. юридичних сільськогосподарських навч. закладів / В. З. Янчук, В. І. Андрейцев, С. Ф. Василюк та інші; за ред. В. З. Янчука. 2-е вид., перероб. та допов. Київ : Юрінком Інтер, 2000. 718 с.

56. Аграрне право України : підручник / В. М. Єрмоленко, О. В. Гафурова, М. В. Гребенюк / за заг. ред. В. М. Єрмоленка. Київ : Юрінком Інтер, 2010. 680 с.

57. Актуальні питання аграрного права України: теорія і практика : монографія / [А. М. Статівка та ін.]; за ред. д-ра юрид. наук, проф. А. М. Статівки; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. Харків : ФІНН, 2010. 234 с.

58. Бочарова Н. В. Основи права Світової організації торгівлі : навч. посіб. / Н. В. Бочарова. Донецьк : Вид-во ДУЕП ім. Альфреда Нобеля, 2010. 256 с.
59. Велика юридична енциклопедія / уклад. : М. Р. Гнатюк. Донецьк : Глорія Трейд, 2011. 416 с.
60. Возняк Р. П. Земельно-правовий процес : підручник для студентів вищих навчальних закладів / Р. П. Возняк, М. Г. Ступень, Г. Д. Гуцуляк. Львів : 2008. 327 с.
61. Гетьман А. П. Земельне право України : підручник / А. П. Гетьман. Харків : Вид-во «Право», 2012. 72 с.
62. Діброва А. Д. Державне регулювання сільськогосподарського виробництва: теорія, методологія, практика : монографія. Київ : Формат, 2008. 488 с.
63. Екологічне право : навч. посіб. / С. С. Бичкова, І. А. Боровська, О. С. Бурака та ін. Київ : Правова єдність: Алерта, 2016. 290 с.
64. Екологічне право : підручник / [А. П. Гетьман та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. Нац. акад. прав. наук України А. П. Гетьмана ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2021. 552 с.
65. Екологічне право України : навч. посіб. / [Н. С. Гавриш та ін.] ; за ред. проф. І. І. Каракаша, д-ра юрид. наук Т. Є. Харитонові, канд. юрид. наук А. І. Черемної ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса : Гельветика, 2018. 383 с.
66. Екологічне право України : навч. посіб. / Андріанова Ж. І. [та ін.] ; [за заг. ред. І. С. Тімуш]. Дніпропетровськ : Середняк Т. К., 2016. 319 с.
67. Екологічне право України. Загальна частина : підручник / М. В. Краснова, Ю. А. Краснова. Київ : ВПЦ "Київський університет", 2021. 190 с.
68. Екологічне право України. Особлива частина : навч. посіб. : рекомендовано МОН України / О. М. Шуміло, І. В. Бригадир, В. А. Зуєв та ін. Харків : ХНУВС, 2017. 383 с.
69. Жушман В. П. Аграрне право та законодавство України (в питаннях і відповідях) : навч.-практ. посіб. Харків : Одісей, 2007. 736 с.
70. Земельне право України : загальна частина : навч. посіб. / А. І. Ріпенко, О. М. Пащенко. Одеса : Видавництво ТОВ «Удача», 2013. 80 с.
71. Земельне право України : навч. посіб. / Н. П. Барабаш, М. Я. Ващишин, В. І. Федорович. Львів: Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, 2013. 174 с.
72. Земельне право України. Для підготовки до іспитів : навч. посіб. / І. В. Татарчук. Київ : ЦУЛ, 2013. 238 с.

73. Земельне право: Академічний курс / За ред. В. І. Демчика. Київ, 2001 334 с.
74. Земельний кодекс України. Науково-практичний коментар / А. М. Мірошниченко. Київ : ЦУЛ, 2013. 512 с.
75. Землі сільськогосподарського призначення: права громадян України : наук.-навч. посіб. / наук. кер. та відп. ред. Н. І. Титова. Львів : ПАІС, 2005. 368 с.
76. Кириленко І. Г. Трансформація соціально-економічних перетворень у сільському господарстві України: проблеми, перспективи. Київ : ННЦ "Інститут аграрної економіки", 2005. 452 с.
77. Крупка Ю. М. Аграрне право України : навч. посіб. / за наук. ред. Н. Р. Малишевої. Київ : Університет «Україна», 2006. 160 с.
78. Курс адміністративного права України: підручник / В. К. Колпаков, О. В. Кузьменко, І. Д. Пастух, В. Д. Сущенко та ін. / за ред. В. В. Коваленка. Київ : Юрінком Інтер, 2012. 808 с.
79. Макарова Н. С. Економіка природокористування: навч. посібник / Н. С. Макарова, Л. Д. Гармідер, Л. В. Михальчук. Київ : ЦУЛ, 2007. 322 с.
80. Методологічні засади розвитку екологічного, земельного, аграрного та господарського права / Ю. С. Шемшученко [та ін.] ; заг. ред. Ю. С. Шемшученко. Харків : Право, 2008. 479 с.
81. Мурадова А. Право Європейського Союзу. Київ, 2011. 704 с.
82. Пічкур О. В. Правова охорона селекційних досягнень у рослинництві : монографія. Київ : «ПП Авокадо», 2006. 804 с.
83. Полухович Л. І. Правове забезпечення виробництва сільськогосподарської продукції, її переробки та реалізації в Україні у контексті вимог СОТ. Київ : Видавець О.М. Ешке, 2014. 208 с.
84. Порадник керівникові сільськогосподарського підприємства : навч. і наук.-практ. посіб. / за ред.: А. П. Гетьман, В. З. Янчук. Київ : Юрінком Інтер, 2005. 624 с.
85. Правові основи майнових і земельних відносин : навч. посіб. / кол. авторів; За заг. ред. В. М. Єрмоленка. Київ : Магістр–XXI сторіччя, 2006. 384 с.
86. Самсонова Я. О. Правові засади виробництва й реалізації виноградної продукції в Україні : монографія. Харків, 2012. 176 с.
87. Семчик В. І. Земельне право України : підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / В. І. Семчик, П. Ф. Кулинич, М. В. Шульга. Київ : Вид. Дім «Ін Юре», 2008. 600 с.
88. Татарчук І. В. Аграрне право України. Для підготовки до іспитів. Київ : ЦУЛ, 2013. 244 с.
89. Цивільне право України : Підручник / О. В. Старцев, Є. О. Харитонов, О. І. Харитонova. Вид. 3-тє, перероблене і доповнене. Київ : Істина, 2013. 808 с.

90. Цивільне право України. Загальна частина : підруч. / за ред. О. В. Дзери. Вид. 3-тє, допов. та переробл. Київ : Юрінком Інтер, 2010. 976 с.

91. Цивільне право України. Особлива частина : підруч. / за ред. О. В. Дзери. Вид. 3-тє, допов. та переробл. Київ : Юрінком Інтер, 2010. 1176 с.

92. Шуміло О. М. Земельне право України (у схемах) : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Хай-Тек Прес, 2012. 287 с.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Аграрне право : завдання для аудиторного тестування студентів заочної форми навчання / Я. Л. Волошина [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://10.0.0.34/>.
2. Аграрне право : Дистанційний курс з дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1623>.